załącznik nr 2

do ogłoszenia o zamówieniu

BIAŁOSTOCKIE CENTRUM EDUKACJI ***(rozpowszechnianie materiału za zgodą BCE)***

OPIS METODOLOGICZNY DO PRZEPROWADZENIA EWALUACJI MID-TERM MIEJSKIEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA BIAŁEGOSTOKU NA LATA 2021-2030

Głównym założeniem metodologicznym Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych[1] była ocena problemów Miasta Białegostoku w zakresie poszczególnych przestrzeni życia społecznego białostoczan i sformułowanie strategii ich rozwiązywania w ramach działań instytucjonalnych oraz pozainstytucjonalnych w regionie w ciągu następującej dekady. Sformułowanie strategii zostało poprzedzone diagnozą sytuacji społecznej miasta, która skutkowała wyodrębnieniem najistotniejszych obszarów, w zakresie których niezbędne są działania ukierunkowane na poprawę warunków funkcjonowania społecznego jego mieszkańców. Problemy wyodrębniono w zakresie takich obszarów, jak: ubóstwo, długotrwałe bezrobocie i zmieniająca się struktura bezrobocia, niski poziom ingerencji międzypokoleniowej, zła kondycja zdrowotna (w tym zła kondycja psychiczna młodych osób) i niski poziom zachowań prozdrowotnych, niski poziom włączenia organizacji pozarządowych w procesy decyzyjne, ograniczona współpraca międzyinstytucjonalna, jak również przeciążenie oraz wypalenie kadr odpowiedzialnych za rozwiązywanie problemów społecznych.

Poddaną ewaluacji MSRPS charakteryzuje wysoka wartość pod względem metodologicznym oraz merytorycznym. Jej poszczególne elementy, w tym diagnoza sytuacji społecznej Miasta Białegostoku, wskazane i omówione na podstawie wskazanych źródeł problemy społeczne miasta w latach 2011-2019 (3.1), problemy doświadczane przez badanych mieszkańców (3.2), w tym w obszarach ubóstwa, bezrobocia, zdrowia, rodziny, bezpieczeństwa publicznego, lokalnego rynku pracy, ochrony zdrowia, przyjaznej polityki mieszkaniowej i przeciwdziałania bezdomności, świadomości i aktywności społecznej białostoczan oraz ich społecznego wsparcia i integracji, są zróżnicowane, wieloaspektowe. Wartość MSRPS podnosi analiza SWOT, wskazana misja i wizja rozwoju oraz cele strategiczne, priorytety i kierunki działań.

[1] W dalszej części opracowania dla określenia Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych użyto skrótu MSRPS bądź sformułowania „Strategia".

Celem aktualnej ewaluacji (mid-term) jest kompleksowa ocena realizacji Strategii, pozwalająca na sformułowanie rekomendacji, które posłużą przede wszystkim rewizji trafności pierwotnych założeń i wskazania obszarów do jej udoskonalenia.

Szczegółowe spostrzeżenia zostały zawarte w opisie metodologii ewaluacji mid-term w zakresie poszczególnych celów strategicznych MSRPS miasta Białystok (od strony 5 dokumentu). W tym miejscu zaprezentowano kierunkowe spostrzeżenia i sugestie.

1. Głównym założeniem metodologicznym MSRPS była ocena problemów Miasta Białegostoku w zakresie poszczególnych przestrzeni życia społecznego białostoczan i sformułowanie strategii ich rozwiązywania w ramach działań instytucjonalnych oraz pozainstytucjonalnych na lata 2021 -2030. Uważamy, że kierunek interpretacji założeń jest zawężony do problemów. Celem Strategii jest ocena problemów miasta Białegostoku (czyli jak miasto radzi sobie) w zakresie poszczególnych przestrzeni życia społecznego białostoczan. Przestrzenie te nie zawsze oznaczają problemy; nie zawsze są zagrożeniami. Dotyczą zróżnicowanych sytuacji życiowych mieszkańców Białegostoku, a nie tylko doświadczanych zagrożeń/zaburzeń/kryzysów/problemów. Z tego faktu wynika konieczność zwrócenia szerszej uwagi na wsparcie dobrostanu pozostałych mieszkańców Białegostoku (bez deficytów).
2. Cenne jest wyodrębnienie - na podstawie diagnozy - obszarów problemowych: ubóstwo, długotrwałe bezrobocie i zmieniająca się struktura bezrobocia, niski poziom ingerencji międzypokoleniowej, zła kondycja zdrowotna (w tym zła kondycja psychiczna młodych osób) i niski poziom zachowań prozdrowotnych, niski poziom włączenia organizacji pozarządowych w procesy decyzyjne, ograniczona współpraca międzyinstytucjonalna, przeciążenie oraz wypalenie kadr odpowiedzialnych za rozwiązywanie problemów społecznych.

   Sądzimy, że wyodrębnione obszary zostały zdiagnozowane w oparciu o zbyt mało zróżnicowaną próbę badaną. Na przykład rozpoznanie doświadczanych problemów przez beneficjentów/klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oznacza, że z istoty specyfiki zadań tej instytucji – ich doświadczenia życiowe częściej mają charakter problemowy, niż innych mieszkańców miasta. Badana próba jest więc ograniczona do celowo dobranej grupy mieszkańców w obszarze Rodzina.
3. Na podstawie rozpoznanych problemów wyodrębniono siedem obszarów, które stanowią punkt odniesienia dla sformułowanych celów strategicznych.

A. Rodzina – naturalnym środowiskiem rozwoju.
B. Bezpieczne społeczeństwo.
C. Wysoka aktywność zawodowa

D. Troska o kondycję zdrowotną
E. Przyjazna polityka mieszkaniowa
F. Aktywność społeczna mieszkańców
G. Efektywny system wsparcia społecznego.

Siedem obszarów strategii to bardzo rozległe spektrum działań i ich realizatorów. Wyraźnie należy podkreślić wieloaspektowość proponowanych działań. Sądzimy jednak, że w przyszłości należy utworzyć mniej obszarów w oparciu o wcześniej przeprowadzoną diagnozę potrzeb wśród zróżnicowanej próby mieszkańców. Rekomendujemy diagnozę potrzeb i zasobów społecznych przez zwiększony udział „konsultacji społecznych" - nie tylko ograniczonych do grup z doświadczeniem trudności; szerokie konsultacje z różnymi gronami ekspertów, ale również z konkretnymi adresatami, np. młodymi ludźmi; mieszkańcami nowych osiedli; mieszkańcami „starych" osiedli; młodymi rodzicami.

4. Diagnoza problemów prowadzona była przez pryzmat instytucji, których działania ukierunkowane są *stricte* na działania pomocowe adresowane do tych osób, które objęte są jego działaniem, np. MOPR. Pozostaje cała gama problemów doświadczanych np. przez rodziny, którymi ta instytucja nie zajmuje się. Np. z przeprowadzonej już diagnozy wynika, że co czwarty białostoczanin stwierdził, że musiał ograniczyć formy wypoczynku, np. wyjazdy własne oraz dzieci. W ramach Strategii w kolejnych latach należy rozpocząć intensyfikujące działania informacyjne o istniejących już możliwościach wypoczynku w mieście i in.

5. Aktualne działania powinny opierać się na wprowadzanych i aktualizowanych programach krajowych, np. „Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego", zapowiedzianą przez Ministerstwo Funduszy i Polityk Regionalnej Nową Strategię Rozwoju Polski (przygotowywaną na lata 2023-2030). Rekomendujemy też uaktualnienie informacji o stanie zdrowia białostoczan, które obecnie pochodzą z 2015 roku.

6. Proponujemy doprecyzowanie Strategii przez uaktualnienie zakresu pojęciowego wskazanych obszarów objętych Strategią, np. definicji rodziny, zdrowia psychicznego, potrzeb mieszakńców.

7. Wprawdzie Strategię realizuje Urząd Miejski, to rekomendujemy współpracę z innym podmiotami, np. z Kuratorium Oświaty. Rekomendujemy współpracę instytucji w

promowaniu edukacji zdrowotnej, której adresatami będą mieszkańcy miasta Białystok we wszystkich grupach wiekowych.

8. Rekomendujemy systematyczny przegląd obszarów aktywności instytucji a zwłaszcza organizacji. Potrzeba ta wynika ze specyfiki ich działań, które przebiegają równolegle lub następują po sobie (już bez zainteresowania odbiorców).

9. Rekomendujemy ocenę poziomu aktywności społecznej w Białymstoku nie przez wskaźnik istniejących organizacji, lecz przez pryzmat zaangażowania i odbioru mieszkańców ich działań. Cel: budowanie świadomości obywatelskiej mieszkańców, w tym współodpowiedzialności za środowisko lokalne - „małą ojczyznę".

10. Rekomendujemy wzmożone działania zmierzające do aktywizacji osób nieuczestniczących w żadnej formie życia społecznego. Proponujemy działania promujące różne rodzaje wolontariatu; np. sąsiedzkiego; zwiększenie działań informacyjnych, warsztatowych adresowanych np. do osób w starszym wieku.

11. Rekomendujemy aktualizowanie danych zastanych w związku z pojawianiem się nowych zjawisk i problemów społecznych, np. wynikających z trwającej wojny w Ukrainie. W związku z napływem do Białegostoku migrantów, w tym z doświadczeniem uchodźstwa, niezbędna jest praca edukacyjna obejmująca wszystkie grupy wiekowe Białostoczan w obszarze budowania pozytywnych postaw wobec przybyszów, w tym różnorodnych kulturowo.

Uważamy, że zaakcentowane i odpowiednio prowadzone dalsze działania wynikające z ewaluacji, z uwzględnieniem wynikających z niej spostrzeżeń i sugestii, przyczynią się do realizacji dalszych etapów Strategii.

Metodologia ewaluacji mid-term w zakresie poszczególnych celów strategicznych MSRPS miasta Białystok

Cele ewaluacji mid-term MSRPS Miasta Białegostoku na lata 2021-2030: kompleksowa ocena realizacji Strategii, pozwalająca na sformułowanie rekomendacji, które posłużą:
- opracowaniu zaktualizowanej Strategii rozwoju Miasta;
- analizie postępów w osiągnięciu celów MSRPS;
- oszacowaniu efektów realizacji działań, w tym ich relacji do poniesionych kosztów;
- rewizja trafności pierwotnych założeń – wskazaniu obszarów do poprawy/zaktualizowania.

A. Rodzina jako środowisko życia

Rodzina realizuje podstawową funkcję socjalizacyjną i funkcję intymności, zaspokajającą potrzeby fizyczne i psychiczne, przy czym relacje w małżeństwie są normatywnie określone[2]. O ile wymienione atrybuty są naturalną konsekwencją tej specyficznej grupy określanej mianem podstawowej komórki społecznej, niegdyś bardziej sformalizowanej, dziś coraz częściej nieformalnej (w wyniku wewnętrznych przeobrażeń i wyrównywania się pozycji członków rodziny ze względu na realizowane przez nią społeczne role), o tyle funkcje pełnione przez rodzinę stanowią zmienną jakościową, zależną od wielu czynników, w tym funkcjonalności relacji środowiskowych rodziców.

W ramach MSRPS miasta Białegostoku dostrzeżono, że efektywnemu funkcjonowaniu rodziny i realizacji przypisanych jej funkcji, sprzyja odpowiednio zorganizowany system wsparcia instytucjonalnego i pomocy społecznej. Wobec tego przewidziano trzy grupy działań priorytetowych, sprowadzających się do doskonalenia systemu wsparcia rodziny, zapewnienia optymalnych form pieczy zastępczej dzieciom pozbawionym opieki rodziców, jak również rozwijania systemu wsparcia rodzin w sytuacjach kryzysowych. W obrębie każdej z grup dokonano operacjonalizacji przez wskazanie zadań do realizacji, określenie ich wykonawców, źródeł finansowania, jak również wskaźników.

Współczesne przemiany życia małżeńsko-rodzinnego nigdy jeszcze nie miały takiego zasięgu, jak obecnie. W definiowaniu rodziny odchodzi się od jej tradycyjnego rozumienia jako rodziny nuklearnej (opartej na instytucjonalnym związku małżeńskim kobiety i mężczyzny, z wyraźnym podziałem ról, sakramentalnej, nierozerwalnej). Wielość postaci rodzin współczesnych rodzin, coraz wyraźniej społecznie akceptowanych, spowodowała konieczność stworzenia nowego postrzegania potrzeb rodzin. Niektóre z nich wciąż doświadczają problemów zaburzających ich zdrowe funkcjonowanie; zagrażające rozwojowi wychowywanych w nich dzieci. Są to m.in. ubóstwo, bezrobocie, uzależnienia, nieudolność wychowawcza, przemoc, rozerwalność przy niskiej kulturze rozwodzenia się (porzucenie dzieci, uchylanie się od alimentacji i in.). Takie rodziny, doświadczające wielopoziomowych kryzysów zaburzających ich funkcjonowanie, wymagają połączonych działań instytucjonalnych do eliminowania problemów. Równolegle niezbędne jest rozpoznanie potencjałów i sił tkwiących w tych rodzinach. Wskazanie rodzinnych zasobów, szczególnie w środowiskach mocno dysfunkcyjnych, umożliwia przełamanie destrukcyjnych mechanizmów takich jak spirala strat, poczucie wyuczonej bezradności i in.

[2] W. Danilewicz, *Rodzina ponad granicami. Transnarodowe doświadczenia wspólnoty rodzinnej*, Białystok 2010, s. 33.

Uwagę należy także zwrócić także na rodziny nie doświadczające zaburzeń, lecz funkcjonują w nowych warunkach ekonomicznych, kulturowych, społecznych a nawet zdrowotnych (np. w związku z pandemią COVID – 19). Charakteryzuje je np. brak wypracowanych i osadzonych strategii radzenia sobie w związku z brakiem stałych, utartych wzorców przez wcześniejsze pokolenia. Coraz częściej rodzice czują się obciążeni i zmęczeni wymaganiami i powinnościami wynikającymi z pełnionych ról, np. zawodowych, rodzicielskich, rodzinnych. Mają potrzebę budowania i realizowania tych ról w sposób twórczy, zaangażowany. Niezwykle ważne jest więc dostrzeżenie potrzeb także tych rodzin, w realizacji ich codziennych zadań; budowaniu ich zdrowych rodzin.

Celem strategicznym będzie skoordynowane, kompleksowe działanie interdyscyplinarne, wspierające rodziny w ich prawidłowym funkcjonowaniu przez budowanie zasobów umożliwiających zmianę niekorzystnych doświadczeń w sferze socjalno – ekonomicznej, edukacyjnej, opiekuńczej i wychowawczej. Będzie to także podnoszenie jakości życia rodzinnego przez wzmacniania zasobów już istniejących oraz budowanie systemu wsparcia rodzin w łączenia rodzicielstwa i pracy zawodowej oraz aktualnych wyzwań wychowawczych. Budowanie przestrzeni do wspierania tych rodzin w MSR jest dostrzegana przez Realizatorów Strategii (np. zwiększenie liczby żłobków, lecz powinna zostać rozbudowana o sferę wsparcia np. form wypoczynku w przestrzeni miejskiej; rozbudowanie np. informacji o instytucjach i organizacjach działających w obszarze wspierania współczesnego rodzicielstwa; budowanie systemu wspierania łączenia rodzicielstwa i pracy zarobkowej.

W ramach opisu metodologicznego ewaluacji mid-term, w zakresie pierwszego z celów strategicznych MSRPS miasta Białystok, w stosunku do każdego z zadań realizacyjnych i wskaźników ich realizacji opracowano pytania ewaluacyjne oraz wyodrębniono metody badawcze do oceny stopnia dostosowania do zadań w połowie okresu, na który przewidziano Strategię. Opis ten zawiera tabela nr 1.

CEL STRATEGICZNY A. RODZINA – NATURALNYM ŚRODOWISKIEM ROZWOJU									
Priorytet A.1 Zapewnienie systemu wsparcia rodziny									
L.p.	Zadania realizacyjne (działania)	Koordynator zadania	Realizatorzy	Źródła finansowania	Wskaźniki	Wartość wskaźników (liczbowo lub jako oczekiwany rezultat)	**Pytania ewaluacyjne**	**Metody badawcze**	**Harmonogram realizacji**
A.1.1	Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom do lat 6	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Departament Edukacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku, organizacje pozarządowe, żłobki, kluby dziecięce, przedszkola	Budżet miasta	Liczba dzieci objętych opieką w żłobku lub klubie dziecięcym	Utrzymanie na zbliżonym poziomie/ wzrost	**1. Jak przebiega realizacja zadania realizacyjnego zapewnienia opieki i wychowania dzieciom do lat 6?** **2. Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości wskaźników są zgodne z oczekiwanymi rezultatami?** 3. **W jaki sposób można poprawić wskaźniki, zwłaszcza w zakresie odnotowywanego wzrostu liczby dzieci oczekujących na przyjęcie do przedszkola?** **4. Czy nie należy przeprowadzić korekty w zakresie przyjętych wskaźników realizacji zadania, dostosowując je do aktualnych trendów demograficznych w regionie?**	**- analiza desk research (sprawozdania, system rekrutacji, SIO, dokumentacja szkolna) (w zakresie pytania ewaluacyjnego 1, 2)** **- analizy statystyczne uwzględniające adekwatne wskaźniki demograficzne (w zakresie pytania ewaluacyjnego 1, 2)** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3, 4**	**III-IV 2025** **– analiza danych zastanych** **– zestawienie wniosków z etapu I analizy (danych zastanych) z wskaźnikami demograficznymi w regionie** **V-VI 2025** **- opracowanie narzędzia badawczego ukierunkowanego na rozpoznanie potrzeb grupy docelowej** **- przeprowadzenie badania w grupie docelowej** **VII-VIII 2025** **- opracowanie**
					Liczba dzieci oczekujących na przyjęcie do żłobka lub klubu dziecięcego	Utrzymanie na zbliżonym poziomie/ spadek			
					Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym	Utrzymanie na zbliżonym poziomie/ wzrost			
					Liczba dzieci oczekujących na przyjęcie do przedszkola	Spadek			

A.1.2	Objęcie wczesnym wspomaganiem rozwoju dzieci z problemami rozwojowymi	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Departament Edukacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, przedszkola, szkoły, organizacje pozarządowe	Budżet miasta	Liczba instytucji/organizacji realizujących wczesne wspomaganie rozwoju	Wzrost	**1. Jak przebiega realizacja zadania realizacyjnego objęcia wczesnym wspomaganiem rozwoju dzieci z problemami rozwojowymi?** **2. Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości wskaźników są zgodne z oczekiwanymi rezultatami?** **3. W jaki sposób mieszkańcy Białegostoku oceniają dostęp do instytucji/specjalistów realizujących wczesne wspomaganie rozwoju?** **4. Czy realizacja zadania odpowiada realnym potrzebom rodziców Białostoczan?** **5. W jaki sposób można poprawić wskaźniki, zwłaszcza w zakresie odnotowywanego spadku wskaźnika liczby specjalistów prowadzących zajęcia z wczesnego wspomagania rozwoju?**	**- analiza desk research (kontrola dokumentacji przebiegu wczesnego wspomagania) (w zakresie pytania ewaluacyjnego 1, 2)** **- analizy statystyczne uwzględniające adekwatne wskaźniki demograficzne (w zakresie pytania ewaluacyjnego 1, 2)** **- badania ilościowe (ankietowanie, CATI/CAWI) (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3, 4)** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 5)**	**wyników badań w formie sprawozdania** **IX-X 2025 –** **– zorganizowanie paneli eksperckich/grup roboczych** **- sformułowanie wniosków i rekomendacji w zakresie realizacji mid-term priorytetu** **XI 2025** **– wdrażanie wniosków/rekomendacji do strategii**
					Liczba specjalistów prowadzących zajęcia z wczesnego wspomagania rozwoju	Wzrost			
					Liczba dzieci objętych wczesnym wspomaganiem rozwoju	Utrzymanie na zbliżonym poziomie/ wzrost			
A.1.3	Poszerzanie kompetencji wychowawczych rodziców	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Departament Edukacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku,	Budżet miasta	Liczba rodziców objętych wsparciem w poradniach psychologiczno-pedagogicznych	Utrzymanie na zbliżonym poziomie/ wzrost	**1. Jak przebiega realizacja zadania realizacyjnego objęcia wczesnym poszerzenia kompetencji wychowawczych rodziców?** **2. Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości wskaźników są zgodne z oczekiwanymi rezultatami?** **3. W jaki sposób mieszkańcy**	**- analiza desk research (kontrola dokumentacji z zakresu oferty szkoleniowej dla rodziców) (w zakresie pytania ewaluacyjnego 1, 2)** **- analizy statystyczne uwzględniające**	
					Liczba rodziców uczestniczących w szkoleniach i warsztatach poszerzających kompetencje wychowawcze, m. in.	Utrzymanie na zbliżonym poziomie/ wzrost			

			Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Henryka Sienkiewicza w Białymstoku –Białostocka Akademia Rodziny, przedszkola, szkoły, organizacje pozarządowe		w „Szkole dla Rodziców”		**Białegostoku oceniają instytucjonalną/pozainstytucjonalną ofertę szkoleń/warsztatów ukierunkowanych na poszerzanie ich kompetencji wychowawczych?** **4. Czy realizacja zadania odpowiada realnym potrzebom rodziców Białostoczan?** **5. W jaki sposób Białostocka Akademia Rodziny może uatrakcyjnić/zwiększyć dostępność ofert w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych rodziców?** **6. Czy odnotowywany wzrost wskaźnika uczestnictwa rodziców w ofercie szkoleń/warsztatów kompetencyjnych koreluje ze zmniejszeniem liczby odnotowywanych przez pedagogów problemów wychowawczych dzieci/młodzieży?**	**adekwatne wskaźniki demograficzne (w zakresie pytania ewaluacyjnego 1, 2)** **- badania ilościowe (ankietowanie, CATI/CAWI) (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3, 4)** **- grupa robocza BAR (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 5)** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 6)**
					Liczba osób korzystających z oferty Białostockiej Akademii Rodziny	Wzrost		
A.1.4	Zapewnienie rodzinom specjalistycznego poradnictwa	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Departament Edukacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku, organizacje pozarządowe	Budżet miasta	Liczba instytucji/organizacji udzielających specjalistycznego poradnictwa	Utrzymanie na zbliżonym poziomie	**1. Jak przebiega realizacja zadania realizacyjnego zapewnienia rodzinom specjalistycznego poradnictwa?** **2. Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości wskaźników są zgodne z oczekiwanymi rezultatami?** **3. W jaki sposób rodzice oceniają ofertę**	**- analiza desk research (kontrola dokumentacji z zakresu oferty specjalistycznego poradnictwa) (w zakresie pytania ewaluacyjnego 1, 2)** **- analizy statystyczne uwzględniające**
					Liczba udzielonych porad specjalistycznych	Wzrost		

							specjalistycznego poradnictwa w mieście Białystok? **4. Czy aktualna oferta specjalistycznego poradnictwa skierowanego do rodziców odpowiada ich realnym potrzebom?** **5. Czy odnotowywany spadek liczby instytucji/organizacji udzielających specjalistycznego poradnictwa oraz udzielonych porad specjalistycznych odpowiada zwiększeniu liczby odnotowywanych przez pedagogów problemów wychowawczych dzieci/młodzieży?**	**adekwatne wskaźniki demograficzne (w zakresie pytania ewaluacyjnego 1, 2)** **- badania ilościowe (ankietowanie, CATI/CAWI) (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3, 4)** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 5)**	
A.1.5	Wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku, Urząd Miejski w Białymstoku, placówki wsparcia dziennego, placówki opiekuńczo-wychowawcze, organizacje pozarządowe	Budżet miasta	Liczba asystentów rodziny	Utrzymanie na zbliżonym poziomie	**1. Jak przebiega realizacja zadania realizacyjnego wspierania rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych?** **2. Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości wskaźników są zgodne z oczekiwanymi rezultatami?** **3. Czy lokalny system wsparcia rodziców w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych odpowiada ich**	**- analiza desk research (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 1, 2)** **- analizy statystyczne uwzględniające adekwatne wskaźniki demograficzne (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 1, 2)** **- badania ilościowe**	
					Liczba rodzin objętych asystą rodzinną	Utrzymanie na zbliżonym poziomie			
					Liczba placówek wsparcia dziennego	Utrzymanie na zbliżonym poziomie			
					Liczba dzieci objętych opieką i wychowaniem w placówkach wsparcia dziennego	Utrzymanie na zbliżonym poziomie			

					Liczba dzieci uczestniczących w Programie „Wychowawca Podwórkowy”	Utrzymanie na zbliżonym poziomie	**potrzebom?** **4. Czy system wparcia rodziców w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych odpowiada spadkowi liczby odnotowanych dysfunkcji opiekuńczo-wychowawczych rodziców?**	**(ankietowanie, CATI/CAWI) (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3)** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 4**	

Priorytet A.2. Zapewnienie optymalnych form pieczy zastępczej dzieciom pozbawionym opieki rodziców									
L.p.	Zadania realizacyjne (działania)	Koordynator zadania	Realizatorzy	Źródła finansowania	Wskaźniki	Wartość wskaźników (liczbowo lub jako oczekiwany rezultat)	**Pytania ewaluacyjne**	**Metody badawcze**	**Harmonogram realizacji**
A.2.1	Promocja i tworzenie warunków do powstawania rodzinnych form pieczy zastępczej	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku, Urząd Miejski w Białymstoku, organizacje pozarządowe	Budżet miasta	Liczba działań informacyjno-edukacyjnych promujących rodzicielstwo zastępcze	Wzrost	**1. Jak przebiega realizacja zadania promocji i tworzenia warunków do powstawania rodzinnych form pieczy zastępczej?** **2. Czy aktualna wartość wskaźników odpowiada założonym oczekiwaniom?** **3. Czy wzrost założonych wskaźników zadania odpowiada na realne zapotrzebowanie w zakresie rodzinnych form pieczy zastępczej w regionie?**	**- analiza desk research, w tym analiza sprawozdań (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 1, 2)** **- analizy uwzględniające dane na temat liczby dzieci oczekujących na skierowanie do rodzinnych form pieczy zastępczej (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 1, 2)**	**III-IV 2025** **– analiza danych zastanych** **– zestawienie wniosków z etapu I analizy (danych zastanych) z wskaźnikami demograficznymi w regionie** **V-VI 2025** **- opracowanie narzędzia badawczego ukierunkowanego na rozpoznanie potrzeb**
					Liczba osób uczestniczących w szkoleniach dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka	Wzrost			

					Liczba rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka	Wzrost		**- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3)**	**grupy docelowej - przeprowadzenie badania w grupie docelowej VII-VIII 2025 - opracowanie wyników badań w formie sprawozdania IX-X 2025 – – zorganizowanie paneli eksperckich/grup roboczych - sformułowanie wniosków i rekomendacji w zakresie realizacji mid-term priorytetu XI 2025 – wdrażanie wniosków/rekomendacji do strategii**
					Liczba wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej	Wzrost			
A.2.2	Wspieranie rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka w wypełnianiu powierzonych im zadań	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku, Urząd Miejski w Białymstoku, organizacje pozarządowe	Budżet miasta	Liczba rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka objętych wsparciem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej	Wzrost	**1. Jak przebiega realizacja zadania wspierania rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka w wypełnianiu powierzonych im zadań? 2. Czy aktualna wartość wskaźników odpowiada założonym oczekiwaniom? 3. Czy Strategia w zakresie realizacji zadania odpowiada na realne potrzeby rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka? 4. Jakie działania należałoby podjąć w zakresie zwiększenia efektywności realizacji zadania?**	**- analiza desk research, w tym analiza sprawozdań (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 1,2) - indywidualne wywiady pogłębione (IDI) z opiekunami zastępczymi uczestniczącymi w szkoleniach i grupach wsparcia (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3) - panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 4)**	
					Liczba rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka korzystających z poradnictwa specjalistycznego	Wzrost			
					Liczba opiekunów zastępczych uczestniczących w szkoleniach i grupach wsparcia	Wzrost			
A.2.3	Zapewnienie pieczy zastępczej instytucjonalnej	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku,	Budżet miasta	Liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych	Utrzymanie na zbliżonym poziomie	**1. Jak przebiega realizacja zadania zapewnienia pieczy zastępczej instytucjonalnej dzieciom powyżej 10-ego**	**- analiza desk research, w tym analiza sprawozdań**	

	dzieciom powyżej 10-ego roku życia wymagającym szczególnej opieki lub mającym trudności w przystosowaniu się do życia rodzinnego	Białymstoku	Urząd Miejski w Białymstoku, placówki opiekuńczo-wychowawcze, organizacje pozarządowe		Liczba wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej	Spadek	**roku życia wymagającym szczególnej opieki lub mającym trudności w przystosowaniu się do życia rodzinnego?** **2. Czy aktualna wartość wskaźników odpowiada założonym oczekiwaniom?** **3. Czy przyjęte wartości wskaźników utrzymania na zbliżonym poziomie liczby placówek opiekuńczo-wychowawczych odpowiada realnym potrzebom związanym z zapewnieniem instytucjonalnych form opieki i wychowania w regionie?**	**(w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 1, 2)** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3)**
A.2.4	Tworzenie warunków do usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku, Urząd Miejski w Białymstoku, placówki opiekuńczo-wychowawcze, organizacje pozarządowe	Budżet miasta	Liczba wychowanków, realizujących indywidualny program usamodzielnienia	Utrzymanie na zbliżonym poziomie	**1. Jak przebiega realizacja zadania tworzenia warunków do usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej?** **2. Czy aktualna wartość wskaźników odpowiada założonym oczekiwaniom?** **3. Czy przyjęte wartości wskaźników utrzymania na zbliżonym poziomie liczby wychowanków korzystających z ofert usamodzielnienia są adekwatne?** **4. Czy przyjęte wartości wskaźników uwzględniają**	**- analiza desk research, w tym analiza sprawozdań (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 1, 2)** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3, 4)**
					Liczba wychowanków, którzy otrzymali pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie lub zagospodarowanie	Utrzymanie na zbliżonym poziomie		

					Liczba wychowanków, którzy korzystali z pobytu w mieszkaniach chronionych treningowych	Utrzymanie na zbliżonym poziomie	**zmianę przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, sprowadzających się do zniesienia kryterium dochodowego udzielania pomocy finansowej?**		

Priorytet A.3. Rozwijanie systemu wsparcia rodzin w sytuacjach kryzysowych									
A.3.1	Przeciwdziała nie przemocy	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymsto ku	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku, Policja, podmioty ochrony zdrowia, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, instytucje oświatowe, sąd, Urząd Miejski w Białymstoku, organizacje pozarządowe	Budżet miasta	Liczba realizowanych programów/projektó w z zakresu przeciwdziałania przemocy	Wzrost	**1. Jak przebiega realizacja zadania przeciwdziałania przemocy? 2. Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości wskaźników są zgodne z oczekiwanymi rezultatami? 3. Czy należy dokonać korekty wartości wskaźników (oczekiwanych rezultatów) pod kątem aktualnego kształty przepisów dot. przemocy domowej (ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 535), Rozporządzenie Rady Ministrów z 6 września 2023 r. w sprawie procedury**	**- analiza desk research, w tym analiza sprawozdań (w zakresie pytanie ewaluacyjnego nr 1, 2) - panel ekspercki (w zakresie pytanie ewaluacyjnego nr 3, 4, 5, 6, 7)**	**III-IV 2025 – analiza danych zastanych – zestawienie wniosków z etapu I analizy (danych zastanych) z wskaźnikami demograficznymi w regionie V-VI 2025 - opracowanie narzędzia badawczego ukierunkowanego na rozpoznanie potrzeb grupy docelowej - przeprowadzenie badania w grupie docelowej**
					Liczba osób uczestniczących w programach/ projektach z zakresu przeciwdziałania przemocy	Wzrost			
					Liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty”	Utrzymanie na zbliżonym poziomie			

					Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska karta - A”	Utrzymanie na zbliżonym poziomie	**"Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023r. poz.1870), zwłaszcza w zakresie poszerzonego katalogu osób doznających przemocy domowej czy możliwości zastosowania art. 12d ustawy przez wykreślenie kryterium „bezpośredniości” zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową?** **4. Czy przyjęte wartości wskaźników uwzględniają zmienną źródeł finansowania np. odnotowany w 2023 r. brak dofinansowania projektu z Programu Osłonowego?** **5. Czy przejęte wartości wskaźników uwzględniają zmienną poziomu świadomości społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej?** **6. Jakie działania należałoby podjąć w kierunku zwiększenia efektywności Strategii w zakresie przeciwdziałania przemocy?** **7. Które z rekomendacji raportu „Diagnoza zjawiska przemocy w Białymstoku w 2023 roku” można zaimplementować w Strategii, w zakresie priorytetu A.3?**		**VII-VIII 2025** **- opracowanie wyników badań w formie sprawozdania** **IX-X 2025 –** **– zorganizowanie paneli eksperckich/grup roboczych** **- sformułowanie wniosków i rekomendacji w zakresie realizacji mid-term priorytetu** **XI 2025** **– wdrażanie wniosków/rekomendacji do strategii**
					Liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia w związku z przemocą w rodzinie	Utrzymanie na zbliżonym poziomie			
					Liczba posiedzeń powołanych grup roboczych	Utrzymanie na zbliżonym poziomie			

A.3.2	Udzielanie pomocy rodzinom w sytuacjach kryzysowych	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku, Urząd Miejski w Białymstoku, organizacje pozarządowe	Budżet miasta	Liczba instytucji/organizacji, które udzielają pomocy rodzinom w sytuacjach kryzysowych	Utrzymanie na zbliżonym poziomie	**1. Jak przebiega realizacja zadania udzielania pomocy rodzinom w sytuacjach kryzysowych?** **2. Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości wskaźników są zgodne z oczekiwanymi rezultatami?** **3. Czy aktualna oferta instytucjonalna/pozainstytucjonalna Białegostoku, w zakresie udzielania pomocy rodzinom w sytuacjach kryzysowych, odpowiada realnemu zapotrzebowaniu?** **4. Jakiej oferty pomocowej w sytuacjach kryzysowych oczekują rodziny Białegostoku?** **5. W jaki sposób zaimplementować do strategii oczekiwania Białostoczan w zakresie oferty pomocowej w sytuacjach kryzysowych?**	**- analiza desk research, w tym analiza sprawozdań** **- badania ilościowe (ankietowanie, CATI/CAWI) (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3, 4)** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego 5)**	
					Liczba osób, którym udzielono pomocy w sytuacjach kryzysowych	Utrzymanie na zbliżonym poziomie			
					Liczba miejsc zapewniających schronienie osobom w sytuacjach kryzysowych (m. in. w Ośrodku Interwencji Kryzysowej, mieszkaniach interwencyjno-terapeutycznych, mieszkaniach wspieranych)	Utrzymanie na zbliżonym poziomie			
					Liczba osób, które skorzystały z miejsc zapewniających schronienie w sytuacjach kryzysowych	Utrzymanie na zbliżonym poziomie			

Szczegółowy opis procedury badawczej

CEL STRATEGICZNY A. RODZINA jako środowisko życia

1. **badania ilościowe (ankietowanie/CATI/CAWI)**

Problemy badawcze:

1. W jaki sposób mieszkańcy Białegostoku oceniają dostęp do instytucji/specjalistów realizujących wczesne wspomaganie rozwoju?
2. W jaki sposób mieszkańcy Białegostoku oceniają instytucjonalną/pozainstytucjonalną ofertę szkoleń/warsztatów ukierunkowanych na poszerzanie ich kompetencji wychowawczych?
3. W jaki sposób rodzice oceniają ofertę specjalistycznego poradnictwa w mieście Białystok?
4. Czy lokalny system wsparcia rodziców w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych odpowiada ich potrzebom?
5. Czy aktualna oferta instytucjonalna/pozainstytucjonalna Białegostoku, w zakresie udzielania pomocy rodzinom w sytuacjach kryzysowych, odpowiada realnemu zapotrzebowaniu?
6. Czy realizacja celu strategicznego odpowiada realnym potrzebom rodziców Białostoczan?

Próba badana:
mieszkańcy Białegostoku

Cel MSRPS	Źródło danych	Aktualizacja wskaźnika	Wartość bazowa 2025	Tendencja do wskaźnika 2030	Definicja wskaźnika
A.1.2 A.1.3 A.1.4 A.1.5 A.3.2.	Badanie oceny Białostoczan w zakresie systemowego wsparcia rodzin jako naturalnego środowiska rozwoju	co 3 lata (2025, 2027/28, 2030)	do rozpoznania w ramach badań przeprowadzonych w 2025 r.	wzrost o co najmniej 10 punktów procentowych	Wskaźnik określa udział osób, które poszczególne formy wsparcia w sytuacjach kryzysowych oceniają wysoko i bardzo wysoko. Będziemy monitorować odpowiedzi na wymienione problemy badawcze np. Jak ocenia Pan(i) dostęp do białostockich instytucji/specjalistów realizujących wczesne wspomaganie rozwoju?

2. **indywidualne wywiady pogłębione (IDI)**

1. Czy Strategia w zakresie realizacji zadania odpowiada na realne potrzeby rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka?

Próba badana:

opiekunowie zastępczy uczestniczący w szkoleniach i grupach wsparcia

Cel MSRPS	Źródło danych	Aktualizacja wskaźnika	Wartość bazowa 2025	Tendencja do wskaźnika 2030	Definicja wskaźnika
Cel A.2.2.	Badanie oceny przez rodziny zastępcze/rodzinne domy dziecka zapewnienia optymalnych form pieczy zastępczej dzieciom pozbawionym opieki rodziców	co 3 lata (2025, 2027/28, 2030)	do rozpoznania w ramach badań przeprowadzonych w 2025 r.	Poprawa w zakresie oceny przez rodziny zastępcze/rodzinne domy dziecka zapewnienia optymalnych form pieczy zastępczej dzieciom pozbawionym opieki rodziców	Wskaźnik określa ocenę jakości wsparcia rodzin zastępczych/rodzinnych domów dziecka w zakresie zapewnienia optymalnych form pieczy zastępczej dzieciom pozbawionym rodziców. Oceniamy je na podstawie wyników badania przeprowadzonego z wykorzystaniem metod jakościowych wśród rodzin zastępczych/rodzinnych domów dziecka w Białymstoku

B. Bezpieczne społeczeństwo

Subiektywne poczucie bezpieczeństwa Białostoczan jest jedną ze zmiennych w sposób istotny warunkujących jakościową ocenę realizacji polityki społecznej w mieście. Z danych raportu opublikowanego przez Komisję Europejską, który dostarcza informacji na temat zadowolenia z życia w europejskich metropoliach wynika, że miasto Białystok mieści się w ścisłej czołówce najlepiej postrzeganych miast Europy pod kątem poziomu bezpieczeństwa jego mieszkańców[3].

Wysoka ocena bezpieczeństwa publicznego w regionie stanowi wypadkową takich czynników, jak: odnotowywany spadek przestępczości (korelujący z wzrostem wykrywalności czynów niezgodnych ze standardami prawnymi), wzrost skali monitoringu zagrożeń oraz zaangażowania różnych pomiotów dbających o bezpieczeństwo mieszkańców, procedury pozwalające reagować w sytuacjach zagrożeń, rozbudowa monitoringu wizyjnego miasta, jak również dotychczasowa instytucjonalna i pozainstytucjonalna polityka społeczna miasta sprowadzająca się do realizacji programów antydyskryminacyjnych (np. „Program Miasta Białegostoku Przeciwdziałania Dyskryminacji Rasowej, Ksenofobii i związanej z nimi Nietolerancji na lata 2014-2017”[4]. Z kolei wśród zagrożeń bezpieczeństwa mieszkańców Białegostoku diagnozuje się niewystarczającą świadomość zagrożeń i lekceważenie zasad bezpieczeństwa publicznego, pogłębienie się zjawisk niekorzystnych będących skutkiem zmian ekonomicznych, w tym ryzyka powstawania enklaw biedy czy też narastanie zachowań ksenofobicznych. W okresie 2020-2023 r. niewątpliwym źródłem niepokojów społecznych wśród mieszkańców Białegostoku był stan pandemii COVID-19[5].

Współcześnie państwo stanowi podstawową formę organizacji życia społeczno-politycznego. Jako instytucja ma za zadanie zabezpieczać potrzeby jednostek, jak i całych grup społecznych, w tym potrzebę bezpieczeństwa. Wprawdzie bezpieczne społeczeństwo jest kategorią niejednorodną, to można je postrzegać m.in. przez pryzmat prawdopodobieństwa wystąpienia niepożądanych zjawisk (problemów) społecznych oraz dążenie do ograniczenia ryzyk związanych z przetrwaniem i jakością życia w sferze ekonomicznej i kulturowej (za: Gierszewski 2018).

[3] A. Kowalska, *W Białymstoku najbezpieczniej*, https://www.bialystok.pl/pl/wiadomosci/aktualnosci/w-bialymstoku-najbezpieczniej.html (dostęp: 03.11.2024).
[4] Załącznik do uchwały XXXV/509/21 Rady Miasta Białystok z dnia 25 stycznia 2021 r. – Miejska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Białegostoku na lata 2021-2023, s. 62.
[5] Ibidem, s. 62.

Bezpieczeństwo społeczne może być więc definiowane także jako „taki stan społeczeństwa, który zapewnia jednostkom (grupom społecznym, społeczeństwu, narodowi, obywatelom) tzw. progresywną kontynuację życia, a więc warunki do przetrwania, egzystencji i rozwoju" Łubiński, 2018)[6]. Tworzą je komponenty: bezpieczeństwo socjalne, bezpieczeństwo rozwojowe oraz bezpieczeństwo wspólnotowe.

Bezpieczeństwo socjalne powiązane jest z gwarantowanymi przez system demokratyczny standardami minimalnych warunków bytowych i socjalnych wynikających oraz z zorganizowaną pomocą społeczną dążącą do przeciwdziałanie marginalizacji i ekskluzji społecznej (trwałej i czasowej).

Bezpieczeństwo rozwojowe związane jest z istniejącymi warunkami instytucjonalnymi, poziomem decentralizacji państwa oraz upodmiotowieniem obywateli, które warunkują szanse i możliwości rozwojowe zarówno jednostek, grup społecznych, jak i całego społeczeństwa (Łubiński, 2018).

Istotne jest bezpieczeństwo wspólnotowe. Wynika z faktu, że „każde państwo, którego celem jest urzeczywistnianie ideałów demokracji partycypacyjnej, ma obowiązek zagwarantowania swoim obywatelom możliwości rozwoju oraz zaspokajania potrzeb wyższego rzędu i realizacji aspiracji życiowych. Staje się to możliwe zwłaszcza dzięki aktywizowaniu jednostek i grup społecznych oraz stwarzanie warunków prawno-instytucjonalnych dla obywatelskiej partycypacji w życiu społeczno-politycznym" (Jakubczak – Krawczyńska, 2023, s.3). Bezpieczeństwo wspólnotowe jest więc ściśle związane ze społeczną aktywnością oraz poziomem społecznego zaufania obywateli do instytucji państwowych oraz do siebie nawzajem. Buduje społeczeństwo obywatelskie, jako wspólnotą osób, wykorzystujących swój osobisty kapitał (intelektualny, ekonomiczny, społeczny, itp.) w celu zaspokajania zbiorowych interesów i budowania wspólnego dobra. Wspólnotowość ta urzeczywistnia się przede wszystkim w powstawaniu organizacji pozarządowych, czyli zrzeszeń ludzi dobrowolnie działających w imię realizacji interesu publicznego. (Leszczyński 2011).[7]

[6] P. Łubiński, Bezpieczeństwo społeczne, Hasło [w:] Vademecum bezpieczeństwa, O. Wasiuta, R. Klepka, R. Kopeć (red.), Instytut Nauk o Bezpieczeństwie Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie, Wydawnictwo „Libron", Kraków 2018, s. 148.

[7] M. Leszczyński, Bezpieczeństwo społeczne Polaków wobec wyzwań XXI wieku, Wydawnictwo „Difin", Warszawa 2011, s. 58-59.

Cele strategiczne

Bezpieczeństwo społeczne związane jest z bezpieczeństwem publicznym głównie poprzez zagrożenia bytu, zagrożenia przestępczością oraz patologie społeczne. Osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji społecznej narażone są w większym stopniu na wszelkiego rodzaju zagrożenia cywilizacyjne i naturalne, dlatego powinny one sprawnie otrzymywać wsparcie w sytuacjach zagrażających ich zdrowiu i życiu. Instytucje i służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo powinny w sposób ciągły szacować ryzyko wystąpienia zagrożeń, być przygotowanym na szybkie reagowanie na nie. Diagnoza potrzeb osób w trudnej sytuacji życiowej daje możliwość dostosowania formy pomocy i wsparcia do możliwości instytucji, by w najlepszym stopniu zapewnić im poczucie bezpieczeństwa.
Oprócz ochrony egzystencjalnych podstaw życia ludzi, wsparcia (i gwarancji) realizacji ich potrzeb i aspiracji życiowych oraz rozwoju, ważnym elementem jest budowanie postaw społecznej aktywności i zaangażowania w tworzenie warunków bezpiecznej egzystencji (tamże), czyli społeczeństwa obywatelskiego.

W ramach opisu metodologicznego ewaluacji mid-term, w zakresie drugiego z celów strategicznych MSRPS miasta Białystok, w stosunku do każdego z zadań realizacyjnych i wskaźników ich realizacji opracowano pytania ewaluacyjne oraz wyodrębniono metody badawcze do oceny stopnia dostosowania do zadań w połowie okresu, na który przewidziano Strategię. Opis ten zawiera tabela nr 2.

CEL STRATEGICZNY B. BEZPIECZNE SPOŁECZEŃSTWO									
Priorytet B.1. Zapobieganie i przeciwdziałanie potencjalnym zagrożeniom									
L.p.	Zadania realizacyjne (działania)	Koordynator zadania	Realizatorzy	Źródła finansowania	Wskaźniki	Wartość wskaźników (liczbowo lub jako oczekiwany rezultat)	**Pytania ewaluacyjne**	**Metody badawcze**	**Harmonogram realizacji**
B.1.1	Rozpoznawanie zagrożeń i uwarunkowań ich występowania	Biuro Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Komenda Miejska Policji w Białymstoku	Budżet miasta/budżet państwa	Liczba czynności kontrolno-rozpoznawczych	Wzrost	**1. Jak przebiega realizacja zadania rozpoznawanie zagrożeń i uwarunkowań ich występowania?** **2. Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości wskaźników są zgodne z oczekiwanymi rezultatami?** **3. Czy przyjęte wskaźniki realizacji zadania są adekwatne, zwłaszcza w zakresie zmiennej liczby zaplanowanych czynności kontrolnych, z góry ustalanych w planach działania poszczególnych Realizatorów?** **4. Czy nie należy skorelować oczekiwanych rezultatów ze zmienną liczby zatrudnionych funkcjonariuszy i polityką kadrową w tym zakresie?**	**- analiza desk research, w tym analiza danych statystycznych (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 1, 2)** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3, 4)**	**III-IV 2025** **– analiza danych zastanych** **– zestawienie wniosków z etapu I analizy (danych zastanych) z wskaźnikami demograficznymi w regionie** **V-VI 2025** **- opracowanie narzędzi badawczych ukierunkowanych na diagnozę w zakresie:** **a) postaw wobec równego traktowania, niedyskryminacji i otwartości na różnorodność;** **b) poziomu wiedzy Białostoczan w zakresie**
			Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Białymstoku			Wzrost			
			Straż Miejska w Białymstoku			Wzrost			
			Okręgowy Inspektorat Pracy w Białymstoku			Wzrost			
			Departament Edukacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku			Utrzymanie na zbliżonym poziomie			
B.1.2	Prowadzenie systematycznego	Biuro Zarządzania Kryzysowego	Komenda Miejska Policji w Białymstoku	Budżet miasta/budżet państwa	Liczba patroli	Utrzymanie na zbliżonym poziomie	**1. Jak przebiega realizacja zadania prowadzenia systematycznego**	**- analiza desk research, w tym**	

	monitoringu występujących i potencjalnych zagrożeń	Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Białymstoku		Liczba obiektów podłączonych do monitoringu	Utrzymanie na zbliżonym poziomie	**monitoringu występujących i potencjalnych zagrożeń?** **2. Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości wskaźników są zgodne z oczekiwanymi rezultatami?** **3. Czy nie należy skorelować oczekiwanych rezultatów ze zmienną liczby zatrudnionych funkcjonariuszy i polityką kadrową w tym zakresie?** **4. Jakie rezultaty przyniosła realizacja zadania w zakresie zwiększenia bezpieczeństwa publicznego w regionie** **5. Czy realizacja zadania w okresie sprawozdawczym przyczyniła się do liczby rozpoznanych zagrożeń (B.1.1.)?**	**analiza danych statystycznych (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 1, 2, 5)** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3 4)**	**eliminowania zagrożeń** **- przeprowadzenie badań w grupie docelowej** **VII-VIII 2025** **- opracowanie wyników badań w formie sprawozdań** **IX-X 2025 –** **– zorganizowanie paneli eksperckich** **- sformułowanie wniosków i rekomendacji w zakresie realizacji mid-term priorytetu** **XI 2025** **– wdrażanie wniosków/rekomendacji do strategii**
			Straż Miejska w Białymstoku		Liczba kamer/liczba patroli	Utrzymanie na zbliżonym poziomie			
			Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Białymstoku		Liczba przeprowadzonych kontroli	Utrzymanie na zbliżonym poziomie			
			Okręgowy Inspektorat Pracy w Białymstoku		Liczba skontrolowanych podmiotów gospodarczych	Utrzymanie na zbliżonym poziomie			
			Departament Edukacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku		Liczba obiektów objętych kontrolą	Utrzymanie na zbliżonym poziomie			
			Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego w Białymstoku		Liczba opinii ws. przeprowadzenia imprezy masowej	Utrzymanie na zbliżonym poziomie			

B.1.3	Rozpoznawanie przypadków dyskryminacji, nietolerancji oraz przypadków nierównego traktowania	Pełnomocnik Prezydenta Miasta Białegostoku ds. Równego Traktowania	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku, Departament Edukacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku, Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Henryka Sienkiewicza - Pracownia Badań, Analiz i Strategii Rozwoju Edukacji	Budżet miasta	Liczba zgłoszeń	Wzrost	**1. Jak przebiega realizacja zadania rozpoznawania przypadków dyskryminacji, nietolerancji oraz przypadków nierównego traktowania?** **2. Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości wskaźników są zgodne z oczekiwanymi rezultatami?** **3. Czy zakładany wzrost oczekiwanej wartości wskaźnika odpowiada założonemu celowi strategicznemu w postaci zapewnienia bezpieczeństwa publicznego w regionie? –** **4. Jaki jest poziom otwartości, postaw wobec równego traktowania i niedyskryminacji wśród mieszkańców Białegostoku?**	**- analiza desk research, w tym analiza danych statystycznych (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 1, 2)** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3)** **- badania ilościowe (badanie dotyczące postaw wobec równego traktowania, niedyskryminacji i otwartości na różnorodność) (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 4)**
B.1.4	Programy na rzecz tolerancji i antydyskryminacji, z uwzględnieniem sytuacji seniorów	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku, Pełnomocnik Prezydenta Miasta Białegostoku ds. Równego Traktowania, Departament Edukacji Urzędu Miejskiego	Budżet miasta	Liczba programów	Wzrost	**1. Jak przebiega realizacja zadania programów na rzecz tolerancji i antydyskryminacji, z uwzględnieniem sytuacji seniorów?** **2. Czy w okresie sprawozdawczym odnotowano wzrost liczby programów z tego zakresu?** **3. Czy poziom realizacji zadania B.1.4 w sposób istotny statystycznie**	**- analiza desk research, w tym analiza danych statystycznych (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 1, 2, 3)** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 4, 5)**

			w Białymstoku, organizacje pozarządowe				**koreluje z poziomem realizacji zadania B.1.3?** **4. Czy przyjęty wskaźnik realizacji zadania jest adekwatny, zwłaszcza w stosunku do liczby odnotowywanych zachowań antydyskryminacyjnych wobec seniorów?** **5. W jaki sposób zaimplementować do strategii wyniki badań na temat poziomu otwartości, postaw wobec równego traktowania i niedyskryminacji wśród mieszkańców Białegostoku?**	
B.1.5	Edukacja i aktywizacja w zakresie eliminowania zagrożeń	Biuro Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Komenda Miejska Policji w Białymstoku	Budżet miasta/budżet państwa	Liczba osób objętych działaniami /projektami/ programami	Wzrost	**1. Jak przebiega realizacja zadania edukacji i aktywizacji w zakresie eliminowania zagrożeń?** **2. Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości są zgodne z oczekiwanymi rezultatami?** **3. Jaki jest poziom wiedzy wśród mieszkańców Białegostoku w zakresie eliminowania zagrożeń?** **4. Czy wzrost liczby działań w tym zakresie przyczynił się w sposób istotny statystycznie do liczby rozpoznanych zagrożeń**	**- analiza desk research, w tym analiza danych statystycznych (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 1, 2, 4)** **- badania ilościowe – ankietowanie (badanie dotyczące poziomu wiedzy Białostoczan w zakresie eliminowania zagrożeń) (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3)**	
			Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Białymstoku			Wzrost			
			Straż Miejska w Białymstoku			Wzrost			
			Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego w Białymstoku			Wzrost			

							(wskaźników z zadania B.1.1.)? **5. W jaki sposób zaimplementować do strategii wyniki badań na temat wiedzy Białostoczan w zakresie eliminowania zagrożeń?**	**- panel ekspercki** **(w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 5)**
			Okręgowy Inspektorat Pracy w Białymstoku		Liczba udzielonych porad telefonicznych	Wzrost		
B.1.6	Badania wody, żywności, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, kosmetyków i innych czynników mających wpływ na zdrowie ludzi	Biuro Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologicz-na w Białymstoku	Budżet miasta/budżet państwa	Liczba próbek	Wzrost	**1. Jak przebiega realizacja zadania badania wody, żywności, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, kosmetyków i innych czynników mających wpływ na zdrowie ludzi?** **2. Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości są zgodne z oczekiwanymi rezultatami?**	**- analiza desk research, w tym analiza danych statystycznych** **(w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 1, 2)**
B.1.7	Prowadzenie nadzoru epidemiologicznego nad chorobami zakaźnymi	Biuro Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologicz-na w Białymstoku	Budżet miasta/budżet państwa	Liczba przeprowadzsonych wdwywiadódfcw	Wzrost	**1. Jak przebiega realizacja zadania prowadzenia nadzoru epidemiologicznego nad chorobami zakaźnymi?** **2. Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości są zgodne z oczekiwanymi rezultatami?** **3. Czy przyjęte wartości wskaźnika realizacji zadania są adekwatne, biorąc pod uwagę zniesienie z dniem 1.07.2024 r. na**	**- analiza desk research, w tym analiza danych statystycznych** **(w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 1, 2)** **- panel ekspercki** **(w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3)**

							terenie Polski stanu zagrożenia epidemiologicznego spowodowanego zakażeniami wirusem SARS-CoV-2?		
Priorytet B.2. Przygotowanie do działań na wypadek wystąpienia zagrożeń zdrowia i życia, mienia i środowiska									
B.2.1	Tworzenie planów i procedur współdziałania dla określonych rodzajów zagrożeń zapewniających niezbędny ratunek i pomoc zagrożonym	Biuro Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Komenda Miejska Policji w Białymstoku	Budżet miasta/budżet państwa	Liczba planów/procedur	Utrzymanie na zbliżonym poziomie	**1. Jak przebiega realizacja zadania tworzenia planów i procedur współdziałania dla określonych rodzajów zagrożeń zapewniających niezbędny ratunek i pomoc zagrożonym?** **2. Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości są zgodne z oczekiwanymi rezultatami?** **3. Czy przyjęte wartości wskaźnika realizacji zadania, sprowadzające się do utrzymania na zbliżonym poziomie liczby planów/procedur są spójne z priorytetem B.2 i zdiagnozowanymi potrzebami Białostoczan w tym zakresie (badanie w ramach zadania B.3.3.)?**	**- analiza desk research, w tym analiza danych statystycznych (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 1, 2)** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3)**	**V-VII 2025** **– analiza danych zastanych** **– zestawienie wniosków z etapu I analizy (danych zastanych) z wskaźnikami demograficznymi w regionie** **VIII-IX 2025 –** **– zorganizowanie panelu eksperckiego** **- sformułowanie wniosków i rekomendacji w zakresie realizacji mid-term priorytetu (z uwzględnieniem wyników badania przeprowadzonego w ramach zadania B.3.3)** **X - XI 2025**
			Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Białymstoku			Utrzymanie na zbliżonym poziomie			
			Straż Miejska w Białymstoku			Utrzymanie na zbliżonym poziomie			
			Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku			Utrzymanie na zbliżonym poziomie			

									– wdrażanie wniosków/rekomendacji do strategii
Priorytet B.3. Zapewnienie skutecznego reagowania instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo									
B.3.1	Prowadzenie skutecznych działań interwencyjnych i ratowniczych w sytuacjach zagrożeń zdrowia i życia ludzi, mienia i środowiska	Biuro Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Komenda Miejska Policji w Białymstoku	Budżet miasta/budżet państwa	Liczba prowadzonych działań ratowniczych i interwencyjnych	Utrzymanie na zbliżonym poziomie	**1. Jak przebiega realizacja zadania prowadzenia skutecznych działań interwencyjnych i ratowniczych w sytuacjach zagrożeń zdrowia i życia ludzi, mienia i środowiska?** **2. Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości są zgodne z oczekiwanymi rezultatami?** **3. Czy przyjęte wartości wskaźnika realizacji zadania, sprowadzające się do utrzymania na zbliżonym poziomie liczby prowadzonych działań ratowniczych i interwencyjnych są spójne z priorytetem B.2 i zdiagnozowanymi potrzebami Białostoczan w tym zakresie (badanie w ramach zadania B.3.3.)?**	**- analiza desk research, w tym analiza danych statystycznych (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 1, 2)** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3)**	**III-IV 2025** **– analiza danych zastanych** **– zestawienie wniosków z etapu I analizy (danych zastanych) z wskaźnikami demograficznymi w regionie** **V-VI 2025** **- opracowanie narzędzia badawczego ukierunkowanego na diagnozę w zakresie oceny wśród Białostoczan jakości usług sprowadzających się do zapewnienia ochrony i bezpieczeństwa na wypadek zagrożeń** **- przeprowadzenie badania w grupie docelowej**
			Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Białymstoku			Utrzymanie na zbliżonym poziomie			
			Straż Miejska w Białymstoku			Utrzymanie na zbliżonym poziomie			
			Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego w Białymstoku			Utrzymanie na zbliżonym poziomie			
			Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Białymstoku		Liczba skarg i interwencji	Utrzymanie na zbliżonym poziomie			
B.3.2	Zapewnienie warunków przetrwania i	Biuro Zarządzania Kryzysowego	Miejski Ośrodek Pomocy	Budżet miasta/budżet państwa	Liczba osób poszkodowanych	Utrzymanie na zbliżonym poziomie	**1. Jak przebiega realizacja zadania zapewnienia warunków przetrwania i**	**- analiza desk research, w tym**	

	życia dla osób potrzebujących pomocy	Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Rodzinie w Białymstoku		i potrzebujących pomocy po zdarzeniach		**życia dla osób potrzebujących pomocy?** **2. Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości są zgodne z oczekiwanymi rezultatami?** **3. Czy przyjęte wartości wskaźnika realizacji zadania, sprowadzające się do utrzymania na zbliżonym poziomie liczby osób poszkodowanych i potrzebujących pomocy po zdarzeniach są spójne z priorytetem B.2 i zdiagnozowanymi potrzebami Białostoczan w tym zakresie (badanie w ramach zadania B.3.3.)?**	**analiza danych statystycznych (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 1, 2)** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3)**	**VII-VIII 2025** **- opracowanie wyników badań w formie sprawozdań** **IX-X 2025 –** **– zorganizowanie paneli eksperckich** **- sformułowanie wniosków i rekomendacji w zakresie realizacji mid-term priorytetu** **XI 2025** **– wdrażanie wniosków/rekomendacji do strategii**
			Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego w Białymstoku			Utrzymanie na zbliżonym poziomie			
B.3.3	Zapewnienie ludności ochrony i bezpieczeństwa na wypadek zagrożeń	Biuro Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Komenda Miejska Policji w Białymstoku	Budżet miasta/budżet państwa	Liczba zdarzeń bezpośrednio zagrażających bezpieczeństwu ludności	Spadek	**1. Jak przebiega realizacja zadania zapewnienia ludności ochrony i bezpieczeństwa na wypadek zagrożeń?** **2. Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości są zgodne z oczekiwanymi rezultatami?** **3. Jaki jest poziom oceny przez mieszkańców Białegostoku jakości usług sprowadzających się do zapewnienia ochrony i bezpieczeństwa na wypadek zagrożeń?**	**- analiza desk research, w tym analiza danych statystycznych (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 1, 2)** **- badania ilościowe CATI/CAWI (badanie wśród Białostoczan oceny jakości usług sprowadzających się do zapewnienia ochrony i**	
			Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Białymstoku		Liczba interwencji wymagających kwalifikowanej pierwszej pomocy	Spadek			

			Straż Miejska w Białymstoku		Liczba zdarzeń bezpośrednio zagrażających bezpieczeństwu ludności	Spadek	**4. Czy wśród wskaźników zapewniania ludności ochrony i bezpieczeństwa na wypadek zagrożeń nie należy uwzględnić liczby skarg mieszkańców na działania jednostek powołanych w tym celu?**	**bezpieczeństwa na wypadek zagrożeń) (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3) badanie można połączyć przedmiotowo z badaniem realizowanym w ramach zadania realizacyjnego B.4.1**	
			Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku		Liczba przygotowanych miejsc schronienia	Utrzymanie na zbliżonym poziomie	**5. W jaki sposób zaimplementować do strategii wyniki badań w zakresie oceny przez Białostoczan jakości usług sprowadzających się do zapewnienia ochrony i bezpieczeństwa na wypadek zagrożeń?**	**- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 4, 5)**	
					Liczba osób korzystających z miejsc schronienia	Utrzymanie na zbliżonym poziomie			
Priorytet B.4. Odbudowa wraz z modernizacją zniszczonego podczas zdarzeń mienia stanowiącego zabezpieczenie potrzeb ludzi									
B.4.1	Wsparcie i pomoc w przetrwaniu po doznanych stratach spowodowanych zaistniałym zdarzeniem	Biuro Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku	Budżet miasta/budżet państwa	Liczba interwencji wobec osób zagrożonych przeżyciem traumatycznym	Utrzymanie na zbliżonym poziomie	**1. Jak przebiega realizacja zadania wsparcia i pomocy w przetrwaniu po doznanych stratach spowodowanych zaistniałym zdarzeniem?** **2. Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości są zgodne z oczekiwanymi rezultatami?** **3. Jaki jest poziom świadomości Białostoczan odnośnie dostępnych form pomocy i wsparcia?** **4. W jaki sposób zaimplementować do strategii wyniki badań w**	**- analiza desk research, w tym analiza danych statystycznych (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 1, 2)** **- badania ilościowe CATI/CAWI (badanie Białostoczan w zakresie świadomości dostępnych form pomocy i wsparcia) (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3)**	**III-IV 2025** **– analiza danych zastanych** **– zestawienie wniosków z etapu I analizy (danych zastanych) z wskaźnikami demograficznymi w regionie** **V-VI 2025** **- opracowanie narzędzia badawczego ukierunkowanego na diagnozę świadomości**

							zakresie świadomości Białostoczan odnośnie dostępnych form pomocy i wsparcia?	**badanie można połączyć przedmiotowo z badaniem realizowanym w ramach zadania realizacyjnego B.3.3** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 4)**	**Białostoczan odnośnie dostępnych form pomocy i wsparcia** **- przeprowadzenie badania w grupie docelowej** **VII-VIII 2025** **- opracowanie wyników badań w formie sprawozdań**
B.4.2	Tworzenie materialnego zabezpieczenia potrzeb ludzi, którzy w wyniku zdarzeń ponieśli straty (mieszkalne i materialne)	Biuro Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku	Budżet miasta/budżet państwa	Liczba zasiłków celowych z pomocy społecznej przyznanych osobom/rodzinom, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego lub klęski żywiołowej	Utrzymanie na zbliżonym poziomie	**1. Jak przebiega realizacja zadania tworzenia materialnego zabezpieczenia potrzeb ludzi, którzy w wyniku zdarzeń ponieśli straty?** **2. Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości są zgodne z oczekiwanymi rezultatami?** **3. Czy przyjęte wartości wskaźnika realizacji zadania, sprowadzające się do utrzymania na zbliżonym poziomie liczby zasiłków celowych z pomocy społecznej są spójne z priorytetem B.2, świadomością Białostoczan odnośnie dostępnych form pomocy i wsparcia (badanie w ramach zadania B.4.2.) oraz zdiagnozowanymi potrzebami Białostoczan w**	**- analiza desk research, w tym analiza danych statystycznych (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 1, 2)** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3)**	**IX-X 2025 –** **– zorganizowanie paneli eksperckich** **- sformułowanie wniosków i rekomendacji w zakresie realizacji mid-term priorytetu** **XI 2025** **– wdrażanie wniosków/rekomendacji do strategii**

							tym zakresie (badanie w ramach zadania B.3.3.)?		

Szczegółowy opis procedury badawczej

CEL STRATEGICZNY B. ZAPOBIEGANIE I PRZECIWDZIAŁANIE POTENCJALNYM ZAGROŻENIOM

1. badania ilościowe (ankietowanie/CATI/CAWI)

Problemy badawcze:

1. Jaki jest poziom otwartości, postaw wobec równego traktowania i niedyskryminacji wśród mieszkańców Białegostoku?
2. Jaki jest poziom wiedzy wśród mieszkańców Białegostoku w zakresie eliminowania zagrożeń?
3. Jak mieszkańcy Białegostoku oceniają jakość usług sprowadzających się do zapewnienia ochrony i bezpieczeństwa na wypadek zagrożeń?
4. Jaki jest poziom świadomości Białostoczan odnośnie dostępnych form pomocy i wsparcia?
5. Czy realizacja celu strategicznego odpowiada realnym potrzebom Białostoczan?

Próba badana:
mieszkańcy Białegostoku

Cel MSRPS	Źródło danych	Aktualizacja wskaźnika	Wartość bazowa 2025	Tendencja do wskaźnika 2030	Definicja wskaźnika
B.1.3 B.1.5 B.3.3 B.4.1	Badanie opinii Białostoczan na temat poziomu zapobiegania i przeciwdziałania potencjalnym zagrożeniom w mieście Białystok?	co 3 lata (2025, 2027/28, 2030)	do rozpoznania w ramach badań przeprowadzonych w 2025 r.	wzrost o co najmniej 10 punktów procentowych	Wskaźnik określa udział osób, które poziom poszczególnych form zapobiegania i przeciwdziałania potencjalnym zagrożeniom w mieście Białystok oceniają jako wysoki i bardzo wysoki. Będziemy monitorować odpowiedzi na pytania w zakresie wymienionych problemów badawczych, np. jak ocenia Pan/i swój poziom wiedzy w zakresie eliminowania zagrożeń?

C) Aktywność zawodowa

Sferą życia, która u większości ludzi zajmuje centralne miejsce w codziennym funkcjonowaniu, jest aktywność zawodowa, która ma istotne znaczenie dla jakości życia ludności. Dochód z pracy daje nie tylko zabezpieczenie materialne, ale także powoduje wzrost poczucia własnej wartości oraz społecznej akceptacji. Aktywność zawodowa decyduje zatem o zasobności mieszkańców i jakości ich życia; wywiera silny wpływ na stan zdrowia. Obowiązki zawodowe pomagają zachować poczucie własnej wartości, podczas gdy ich brak powoduje może powodować niską samoocenę, niepewność, obniżone poczucie bezpieczeństwa własnego i rodziny. Poziom ogólne jakości życia, w tym związanej ze zdrowiem, w istotnym stopniu zależy od uwarunkowań dotyczących sfery aktywności zawodowej. Praca zawodowa zapewnia środki utrzymania, decyduje o możliwościach konsumpcyjnych, kształtuje styl życia jednostek, pozycję w strukturze społecznej. Brak pracy może negatywnie wpływać poziom jakości życia w obszarze społecznym, ekonomicznym oraz zdrowotnym. Warto podkreślić, że dysfunkcji mogą ulec różne sfery życia człowieka w obszarze jego dobrostanu fizycznego, emocjonalnego, rodzinnego, funkcjonowania społecznego, leczenia i satysfakcji z leczenia, sfery intymnej, zdolności do codziennej aktywności związanej z pracą i wypoczynkiem (dobrostan funkcjonalny). pojawiają się lub nasilają ryzykowne zachowania. Podkreślić też należy, że problemy zdrowotne mogą być powiązane np. z nadużywaniem alkoholu, co generuje kolejne zaburzenia we wszystkich sferach życia człowieka i jego rodziny.

Główny Urząd Statystyczny wskazuje, że współczynnik aktywności zawodowej dla populacji 15-89 lat w II kwartale 2024 roku wynosił 58,3%. W porównaniu do I kw. 2024 roku wskaźnik ten spadł o 0,2 pkt. proc., a w relacji do II kw. 2023 roku – również o 0,2 pkt. Historyczne minimum wskaźnika zostało ustanowione w I kwartale 2007 roku na poziomie 53,2%, co oznacza, że w II kwartale 2024 roku wskaźnik ten był wyższy o 5,1 pkt. proc. (za: https://rynekpracy.org/statystyki/wspolczynnik-aktywnosci-zawodowej-2/).

Z kolei Wskaźnik aktywności zawodowej znacznie różni się w zależności od badanych grup wiekowych. Należy też wyraźnie odnotować, że w poszczególnych grupach wiekowych współczynnik aktywności zawodowej jest znacznie niższy w przypadku kobiet niż mężczyzn. Wiąże się to m.in. z utrwalonym w naszej kulturze wzorcem macierzyństwa, miejscem zamieszkania (regionem) zróżnicowanym pod względem trudności znalezienia pracy.

Cel strategiczny

Wysoka aktywność zawodowa mieszkańców jest kwestią priorytetową Strategii. Naczelnym zadaniem działalności społecznej jest dążenie do aktywizacji zawodowej mieszkańców, czyli pracy. W przypadku niedoboru miejsc pracy w stosunku do zapotrzebowania na nie, istotne jest propagowanie elastycznych form zatrudnienia, elastycznego czasu pracy, a także wspierania prowadzenia działalności gospodarczej. Niezbędne są również działania mające na celu poprawę aktywności, zdolności do zatrudnienia i mobilności zawodowej osób bezrobotnych, powracających z zagranicy oraz migrantów, w tym ekonomicznych i z doświadczeniem uchodźstwa.

L.p.	Zadania realizacyjne (działania)	Koordynator zadania	Realizatorzy	Źródła finansowania	Wskaźniki	Wartość wskaźników (liczbowo lub jako oczekiwany rezultat)	**Pytania ewaluacyjne**	**Metody badawcze**	**Harmonogram realizacji**
CEL STRATEGICZNY C. WYSOKA AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA									
Priorytet C.1. Dostosowanie kwalifikacji i umiejętności osób bezrobotnych i poszukujących pracy do potrzeb rynku pracy									
C.1.1	Organizacja szkoleń w oparciu o analizę lokalnego rynku pracy	Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku	Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku	Fundusz Pracy	Liczba osób przeszkolonych w ramach szkoleń indywidualnych	1 000	**1. Jak przebiega realizacja priorytetu dostosowania kwalifikacji i umiejętności osób bezrobotnych i poszukujących pracy do potrzeb rynku pracy?** **2. Czy aktualna wartość wskaźników odpowiada założonym oczekiwaniom?** **3. Czy przyjęte wskaźniki realizacji poszczególnych zadań w ramach priorytetu są adekwatne? (zwłaszcza w zakresie aktualnego stanu prawnego, ewentualnych zmian w zakresie źródła finansowania)** **4. W jaki sposób osoby bezrobotne oraz poszukujące pracy oceniają ofertę Powiatowego Urzędu Pracy w Białymstoku w zakresie szkoleń oraz usług doradczych?**	**- analiza desk research (analiza corocznej sprawozdawczości) (w zakresie pytania ewaluacyjnego 1, 2)** **- analizy statystyczne uwzględniające zmienną liczby zarejestrowanych bezrobotnych i poszukujących pracy (w zakresie pytania ewaluacyjnego 1, 2)** **- badania ilościowe (ankietowanie) (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 4)** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3, 5, 6)**	**III-IV 2025 – analiza danych zastanych** **V-VI 2025 - opracowanie narzędzia badawczego ukierunkowanego na rozpoznanie potrzeb grupy docelowej (osoby bezrobotne oraz poszukujące pracy) - przeprowadzenie badania w grupie docelowej** **VII-VIII 2025 - opracowanie wyników badań w formie**
					Liczba osób przeszkolonych w ramach szkoleń grupowych	500			
C.1.2	Pomoc w diagnozowaniu predyspozycji i zawodowych bezrobotnych w ramach usług doradczych	Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku	Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku	Fundusz Pracy	Liczba osób objętych usługami doradczymi (grupowymi i indywidualnymi)	6 000			

							5. Czy w ramach wartości wskaźników nie należy uwzględnić zmiennej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w PUP w Białymstoku w poszczególnych latach realizacji Strategii? **6. Czy w ramach wartości wskaźników nie należy uwzględnić zmiennej kwot finansowania (z Funduszu Pracy, EFS+) w poszczególnych latach realizacji Strategii działań PUP w Białymstoku?**		**sprawozdania** **IX-X 2025 – – zorganizowanie paneli eksperckich/grup roboczych - sformułowanie wniosków i rekomendacji w zakresie realizacji mid-term priorytetu** **XI 2025 – wdrażanie wniosków/rekomendacji do strategii**
Priorytet C.2. Wspieranie przedsiębiorczości									
C.2.1	Wsparcie finansowe osób bezrobotnych w samozatrudnieniu	Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku	Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku	Fundusz Pracy Europejski Fundusz Społeczny	Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej	2 100	**1. Jak przebiega realizacja priorytetu wspierania przedsiębiorczości?** **2. Czy aktualna wartość wskaźników odpowiada założonym oczekiwaniom?** **3. Czy przyjęte wskaźniki realizacji poszczególnych zadań w ramach priorytetu**	**- analiza desk research (analiza corocznej sprawozdawczości) (w zakresie pytania ewaluacyjnego 1, 2)** **- analizy statystyczne uwzględniające zmienną liczby osób wnioskujących**	**III-IV 2025 – analiza danych zastanych** **V-VI 2025 - opracowanie narzędzia badawczego ukierunkowanego**
					Wysokość wydatkowanych	52,5 mln			

					środków na dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej		**są adekwatne? (zwłaszcza w zakresie aktualnego stanu prawnego, ewentualnych zmian w zakresie źródła finansowania)** **4. W jaki sposób osoby podejmujące działalność gospodarczą oceniają ofertę Powiatowego Urzędu Pracy w Białymstoku w zakresie wsparcia finansowego osób bezrobotnych w samozatrudnieniu?** **5. W jaki sposób pracodawcy/przedsiębiorcy oceniają wsparcie finansowe w tworzeniu i utrzymaniu miejsc pracy?** 6. **Czy w ramach wartości wskaźników nie należy uwzględnić zmiennej kwot finansowania (z Funduszu Pracy, KFS, EFS+) w poszczególnych latach realizacji Strategii działań PUP w Białymstoku w zakresie wsparcia finansowego osób bezrobotnych w samozatrudnieniu oraz wsparcia finansowego pracodawców/przedsiębiorc**	**o wsparcie finansowe w ramach podejmowanej działalności gospodarczej (w zakresie pytania ewaluacyjnego 1, 2)** **- badania ilościowe (ankietowanie) (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 4,5)** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3, 6)**	**na rozpoznanie potrzeb grupy docelowej (osoby podejmujące działalność gospodarczą, pracodawcy/przedsiębiorcy)** **- przeprowadzenie badania w grupie docelowej** **VII-VIII 2025** **- opracowanie wyników badań w formie sprawozdania** **IX-X 2025 –** **– zorganizowanie paneli eksperckich/grup roboczych** **- sformułowanie wniosków i rekomendacji w zakresie realizacji mid-term priorytetu**
C.2.2	Wsparcie finansowe pracodawców /przedsiębiorców w tworzeniu i utrzymaniu miejsc pracy	Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku	Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku	Fundusz Pracy Europejski Fundusz Społeczny	Liczba osób bezrobotnych zatrudnionych w ramach instrumentów rynku pracy (np. w ramach refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy, prac interwencyjnych, robót publicznych)	5 250			
					Wysokość wydatkowanych środków na realizację instrumentów rynku pracy (np. refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy, prace interwencyjne, roboty publiczne)	78,75 mln			
						10 000			

					Liczba uczestników kształcenia ustawicznego (np. w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego)		**ów w tworzeniu i utrzymaniu miejsc pracy?**		**XI 2025 – wdrażanie wniosków/rekomendacji do strategii**
					Wysokość wydatkowanych środków na kształcenie ustawiczne (np. z Krajowego Funduszu Szkoleniowego)	15 mln			
Priorytet C.3. Monitorowanie potrzeb lokalnego rynku pracy									
C.3.1	Współpraca z pracodawcami/ przedsiębiorcami oraz organizacjami pozarządowymi	Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku	Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Henryka Sienkiewicza - Pracownia Badań, Analiz i Strategii Rozwoju Edukacji	Fundusz Pracy, budżet miasta	Liczba konsultacji z pracodawcami / przedsiębiorcami (np. spotkania, konferencje, targi, ankiety)	30	**1. Jak przebiega realizacja celu strategicznego monitorowania potrzeb lokalnego rynku pracy?** **2. Czy rezultaty odpowiadają założonemu kierunkowi działań?** **3. Czy przyjęte wskaźniki realizacji celów priorytetu są adekwatne? (zwłaszcza w zakresie aktualnego stanu prawnego, ewentualnych zmian w zakresie źródła finansowania)** **4. Z czego wynika odnotowany w minionym roku spadek wskaźnika liczby konsultacji z pracodawcami/przedsiębiorcami?**	**- analiza desk research (analiza corocznej sprawozdawczości) (w zakresie pytania ewaluacyjnego 1, 2)** **- analizy statystyczne (w zakresie pytania ewaluacyjnego 1, 2)** **- badania ilościowe (ankietowanie) (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 5, 6)** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3, 4)**	**III-IV 2025 – analiza danych zastanych** **V-VI 2025 - opracowanie narzędzia badawczego ukierunkowanego na rozpoznanie potrzeb grupy docelowej (pracodawcy/przedsiębiorcy/organizacje pozarządowe) - przeprowadzenie badania w grupie docelowej**
					Liczba pozyskanych raportów zewnętrznych dotyczących analiz rynku pracy	30			

							5. Jak pracodawcy/przedsiębiorcy/organizacje pozarządowe oceniają wsparcie na lokalnym rynku pracy? **6. Czy strategia odpowiada realnym potrzebom pracodawców/przedsiębiorców/ organizacji pozarządowych?**		**VII-VIII 2025** **- opracowanie wyników badań w formie sprawozdania** **IX-X 2025 –** **– zorganizowanie paneli eksperckich/grup roboczych** **- sformułowanie wniosków i rekomendacji w zakresie realizacji mid-term priorytetu** **XI 2025** **– wdrażanie wniosków/rekomendacji do strategii**
Priorytet C.4. Wspieranie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy									
C.4.1	Wspieranie osób długotrwale bezrobotnych	Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku	Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku	Fundusz Pracy, Europejski Fundus	Liczba osób objętych wsparciem finansowym (np.	3 000	**1. Jak przebiega realizacja celu strategicznego wspierania osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy?**	**- analiza desk research (analiza corocznej sprawozdawczości) (w zakresie pytania ewaluacyjnego 1, 2)**	**III-IV 2025** **– analiza danych zastanych** **V-VI 2025**

				z Społeczny	dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej, szkolenia, staże, zatrudnienie subsydiowane, refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy)		**2. Czy rezultaty odpowiadają założonemu kierunkowi działań?** **3. Czy przyjęte wskaźniki realizacji celów priorytetu są adekwatne? (zwłaszcza w zakresie aktualnego stanu prawnego, ewentualnych zmian w zakresie źródła finansowania)** **4. Czy w ramach wartości wskaźników nie należy uwzględnić zmiennej kwot finansowania (EFS+, PFRON) w poszczególnych latach realizacji Strategii w zakresie wspierania osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy?** **5. Jak wsparcie na rynku pracy oceniają:** **a) osoby długotrwale bezrobotne,** **b) bezrobotni >50 r.ż.,** **c) bezrobotni <30 r.ż.,** **d) niepełnosprawni?** **6. Czy strategia odpowiada realnym potrzebom osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w tym osób długotrwale bezrobotnych, do 30 roku życia, powyżej 50 roku życia oraz niepełnosprawnych?**	**- analizy statystyczne (w zakresie pytania ewaluacyjnego 1, 2)** **- badania ilościowe (ankietowanie) (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 5,6)** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3, 4)**	**- opracowanie narzędzia badawczego ukierunkowanego na rozpoznanie potrzeb grupy docelowej (osoby długotrwale bezrobotne, bezrobotni >50 r.ż., bezrobotni <30 r.ż., niepełnosprawni)** **- przeprowadzenie badania w grupie docelowej** **VII-VIII 2025** **- opracowanie wyników badań w formie sprawozdania** **IX-X 2025 –** **– zorganizowanie paneli eksperckich/grup roboczych** **- sformułowanie wniosków i rekomendacji w**
					Wysokość wydatkowanych środków na osoby długotrwale bezrobotne objęte wsparciem finansowym	30 mln			
C.4.2	Wspieranie osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia	Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku	Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku	Fundusz Pracy, Europejski Fundusz Społeczny	Liczba osób objętych wsparciem finansowym (np. dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej, szkolenia, staże, zatrudnienie subsydiowane, refundacja	1 300			

					kosztów wyposażenia stanowiska pracy)	
					Wysokość wydatkowanych środków na osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia objęte wsparciem finansowym	13 mln
C.4.3	Wspieranie osób bezrobotnych do 30 roku życia	Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku	Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku	Fundusz Pracy, Europejski Fundusz Społeczny	Liczba osób objętych wsparciem finansowym (np. dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej, szkolenia, staże, bon na zasiedlenie, zatrudnienie subsydiowane, refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy)	10 000

zakresie realizacji mid-term priorytetu

XI 2025 – wdrażanie wniosków/rekomendacji do strategii

					Wysokość wydatkowanych środków na osoby bezrobotne do 30 roku życia objęte wsparciem finansowym	110 mln			
C.4.4	Wspieranie osób bezrobotnych z niepełnospraw-nościami	Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku	Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku	Fundusz Pracy, Europejski Fundusz Społeczny, PFRON	Liczba osób objętych wsparciem finansowym (np. dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej, szkolenia, staże, zatrudnienie subsydiowane, refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy)	400			
					Wysokość wydatkowanych środków na osoby bezrobotne z niepełnosprawnościami objęte wsparciem finansowym	4 mln			

Szczegółowy opis procedury badawczej

CEL STRATEGICZNY C. WYSOKA AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA

3. badania ilościowe (ankietowanie/CATI/CAWI)

Problemy badawcze:

7. W jaki sposób osoby bezrobotne oraz poszukujące pracy oceniają ofertę Powiatowego Urzędu Pracy w Białymstoku w zakresie szkoleń oraz usług doradczych?
8. W jaki sposób osoby podejmujące działalność gospodarczą oceniają ofertę Powiatowego Urzędu Pracy w Białymstoku w zakresie wsparcia finansowego osób bezrobotnych w samozatrudnieniu?
9. W jaki sposób pracodawcy/przedsiębiorcy oceniają wsparcie finansowe w tworzeniu i utrzymaniu miejsc pracy?
10. Jak pracodawcy/przedsiębiorcy/organizacje pozarządowe oceniają wsparcie na lokalnym rynku pracy?
11. Jak wsparcie na rynku pracy oceniają:
    a) osoby długotrwale bezrobotne,
    b) bezrobotni >50 r.ż.,
    c) bezrobotni <30 r.ż.,
    d) niepełnosprawni?
12. Czy realizacja celu strategicznego odpowiada realnym potrzebom Białostoczan?

Próba badana:
mieszkańcy Białegostoku – bezrobotni, pracodawcy/przedsiębiorcy. organizacje pozarządowe

Cel MSRPS	Źródło danych	Aktualizacja wskaźnika	Wartość bazowa 2025	Tendencja do wskaźnika 2030	Definicja wskaźnika
C.1. C.2. C.3. C.4.	Badanie oceny Białostoczan w zakresie systemowego wsparcia na lokalnym rynku pracy i	co 3 lata (2025, 2027/28, 2030)	do rozpoznania w ramach badań przeprowadzonych w 2025 r.	wzrost o co najmniej 10 punktów procentowych	Wskaźnik określa udział osób, które poszczególne formy wsparcia na lokalnym rynku pracy i aktywizacji zawodowej oceniają wysoko i bardzo wysoko.

	aktywizacji zawodowej?				Będziemy monitorować odpowiedzi na wymienione problemy badawcze np. Jak ocenia Pan(i) ofertę Powiatowego Urzędu Pracy w Białymstoku w zakresie szkoleń oraz usług doradczych?

D. Kondycja zdrowotna

Zdrowie definiowane jako dobrostan psychiczny i fizyczny warunkuje poprawę jakości życia społeczeństwa. Na utrzymanie kondycji zdrowotnej wpływ mają: czynniki środowiskowe, styl życia jednostki, świadomość ludzi dotycząca zachowań prozdrowotnych, infrastruktura sprzyjająca utrzymaniu zdrowia (zasoby w mieście dot. profilaktyki i leczenia). W związku z faktem, że podstawowym celem Strategii jest budowanie kondycji zdrowotnej mieszkańców Białegostoku, zdefiniować należy dwa elementy, zdrowie fizyczne i psychiczne. Zdrowie fizyczne można określić jako prawidłowe funkcjonowanie organizmu, jego układu i narządów. Z kolei kondycję fizyczną definiuje się jako aktualny stan fizjologiczny organizmu, jego wydolność, wytrzymałość w trakcie podejmowania aktywności fizycznej. Kondycja fizyczna jest cechą indywidualną człowieka, choć uwarunkowaną wieloma czynnikami (Daszykowska-Tobiasz, 2022).

Z Raportu przygotowywanego w ramach Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 wynika, że znajdujemy się przed szczególnym wyzwaniem zdrowotnym, jakie pojawiło się w związku z pandemią COVID-19 w wyniku którego nastąpiło znaczne pogorszenie się stanu zdrowia naszego społeczeństwa.

Wyniki badań przeprowadzonych w 44 krajach uczestniczących w badaniu nad zdrowiem i zachowaniami zdrowotnymi młodzieży szkolnej Health Behaviour in School-aged Children (HBSC 2024), zwracają uwagę na nieprawidłowe nawyki żywieniowe, rosnące wskaźniki nadwagi i otyłości oraz niski poziom aktywności fizycznej wśród młodych ludzi.

Z kolei z krajowych badań przeprowadzonych w 2021 r. wynika, że odsetek uczniów w wieku ośmiu lat, u których występuje nadwaga lub otyłość wynosi 35,3 proc. (częściej u chłopców – 38,5 proc. niż dziewcząt – 32,1 proc.). W czasie COVID – 19 wielu rodziców dostrzegło, że zwiększyła się ilość czasu spędzanego przez dzieci przed ekranem w celach niezwiązanych z edukacją, zarówno w ciągu tygodnia, jak i w weekendy. Zmniejszył się natomiast czas, jaki dziecko spędzało po lekcjach na aktywnej i energicznej zabawie.

Pandemia Covid-19 pogłębiła pogarszającą się w ostatnich latach sytuację zdrowia psychicznego i samopoczucia. Nastąpił wzrost poziomu stresu na skutek np. kwarantanny i izolacji, zagrożenia, nieznana chorobą. Spowodowała zaburzenia depresyjne, zaburzenia lękowe, samookaleczenia, próby samobójcze, nadużywanie alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz przemoc. Z kolei zwiększony poziom stresu przyczynił się do zmian w sferze społecznej, np. pogłębił izolację społeczną, wypalenie zawodowe oraz rozpad związków.

W Polsce, zgodnie z ujęciem Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ) „zdrowie psychiczne to dobrostan psychiczny, fizyczny i społeczny, a także zdolność do rozwoju i samorealizacji. Oznacza nie tylko brak chorób psychicznych, ale także poczucie własnej wartości i umiejętność czerpania radości z życia" (NFZ, 2021). Z definicji wynika, że zdrowie psychiczne nie jest definiowane jedynie jako brak choroby czy zaburzeń. Jest postrzegane przez pryzmat dobrostanu i możliwość samorealizacji.

Powszechne narastanie zagrożeń zdrowia psychicznego, stanowi problem cywilizacyjny, zwłaszcza w obliczu wzrostu jego zaburzeń u coraz młodszych osób, w tym dzieci.

Na całym świecie, także w Polsce, wzrasta liczba przypadków zaburzeń psychicznych, takich jak depresja, lęki, zaburzenia odżywiania czy samookaleczenia wśród uczniów, widzimy to niestety również bardzo wyraźnie w naszym kraju. Czynniki takie jak presja społeczna i edukacyjna, cyberprzemoc czy nierówne warunki społeczno-ekonomiczne mogą negatywnie wpływać na zdrowie psychiczne młodych ludzi. W ostatnich latach dramatycznie wzrosła liczba prób samobójczych wśród dzieci i młodzieży w Polsce. W samym 2021 roku odnotowano 1496 prób. W całym kraju, około 9% dzieci cierpi z powodu zaburzeń psychicznych (UNICEF).

Zdrowie psychiczne jest niezbędnym elementem pełnego i harmonijnego rozwoju dzieci i młodzieży oraz wywiera znaczący wpływ także na ich zdrowie fizyczne**.** Dobre zdrowie psychiczne daje możliwość wykorzystania własnego potencjału w sferze edukacyjnej i społecznej. Pozwala na radzenie sobie w relacjach społecznych z rówieśnikami i dorosłymi, z trudnościami edukacyjnymi, problemami, stresem. Zaniedbanie problemów zdrowia psychicznego w tym okresie może mieć długotrwałe konsekwencje zarówno dla jednostki, jak i całego społeczeństwa. Dlatego niezwykle istotne jest, aby inwestować w zapewnienie odpowiedniej opieki, edukacji i wsparcia dla dzieci i młodzieży w zakresie zdrowia psychicznego. Zdrowie psychiczne osób we wszystkich grupach wiekowych ma znaczący wpływ na dobrostan społeczny i jakość życia w społeczeństwie. Dlatego w Strategii należy zwrócić uwagę także na zdrowie psychiczne osób dorosłych, w tym najstarszych.

Cel strategiczny: troska o kondycję zdrowotną.

Obszar zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży wymaga długofalowej i przemyślanej strategii, której poszczególne działania przyczynią się do ograniczenia skali problemów psychicznych. Ochrona zdrowia psychicznego dzieci i nastolatków ma zasadnicze znaczenie w

zapewnieniu im dobrego startu w życie. Całościowy system wsparcia dla rodzin i dzieci powinien bazować na wzmacnianiu czynników ochronnych, przy jednoczesnym dążeniu do minimalizowania czynników ryzyka.

Istotna jest wczesna diagnostyka, edukacja i umożliwienie pełnej oraz ciągłej dostępności do usług medycznych. Jest to także aktywne wspieranie edukacji zdrowotnej w instytucjach edukacyjnych w związku z koniecznością rozwijanie zaawansowanych kompetencji uczniów związanych z całożyciową dbałością o zdrowie, z uwzględnieniem samodzielności w podejmowaniu świadomych decyzji zdrowotnych oraz odpowiedzialności za zdrowie własne i otoczenia.

Wczesne wykrywanie i interwencja; promowanie zdrowia psychicznego przez realizację programów edukacyjnych, treningi umiejętności radzenia sobie i kampanie społecznej świadomości; dostarczanie wsparcie rodzicom i opiekunom w zrozumieniu problemów zdrowia psychicznego i radzeniu sobie z nimi; **z**integrowane podejście do opieki zdrowotnej obejmującej leczenie zaburzeń psychicznych oraz współistniejących schorzeń fizycznych.
Ważnym celem strategicznym są także: stałe monitorowanie i diagnoza potrzeb mieszkańców Białegostoku w kontekście troski o utrzymanie kondycji zdrowotnej; koordynowanie dostępnych form opieki i pomocy oraz ich upowszechnianie; udzielania wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi na wszystkich etapach życia; zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej opieki adekwatnej do ich potrzeb; promowanie zdrowego stylu życia, profilaktyki; szczepień.

Wybrane źródła:
J. Daszykowska- Tobiasz (red.). 2024. Sytuacja zdrowotna młodzieży. Warszawa. Instytut Badan Edukacyjnych.

https://iris.who.int/handle/10665/376772?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTAAAR0o6qm5BZnqc2YLeBN7WGhbItSf2QHLaE82eoUQIi1FxqJlM9aIaUTxhg_aem_AdCJUzjpGleK9Rw6DYoX5ux4Ns_ma4mD_psVbLKPaRTuTeDZUIDTp7M_0xbpPM5QFlWsqxdkTcurz2_h1ZE

L.p.	Zadania realizacyjne (działania)	Koordynator zadania	Realizatorzy	Źródła finansowania	Wskaźniki	Wartość wskaźników (liczbowo lub jako oczekiwany rezultat)	**Pytania ewaluacyjne**	**Metody badawcze**	**Harmonogram realizacji**
CEL STRATEGICZNY D. TROSKA O KONDYCJĘ ZDROWOTNĄ									
Priorytet D.1. Wspomaganie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia									
D.1.1	Realizacja programów profilaktycznych oraz działań edukacyjnych	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Inspekcja sanitarna, organizacje pozarządowe Departament Edukacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Budżet miasta Główny Inspektorat Sanitarny,	Liczba programów	4	**1. Jak przebiega realizacja priorytetu wspomagania postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia?** **2. Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości wskaźników są zgodne z oczekiwanymi rezultatami?** **3. Czy przyjęte wskaźniki realizacji poszczególnych zadań w ramach priorytetu są adekwatne? (zwłaszcza w zakresie aktualnego stanu prawnego, ewentualnych zmian w zakresie źródła finansowania)** **4. Z czego wynika spadek wskaźnika realizacji programów profilaktycznych – nieosiągnięcie celu w postaci unifikacji działań w zakresie profilaktyki dla 4 typów**	**- analiza desk research (analiza corocznej sprawozdawczości – sprawozdania wychowawców i pedagoga, sprawozdanie z realizacji programu edukacyjnego, rejestry, wpisy do dziennika, sprawozdania z realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-profilaktycznego) (w zakresie pytania ewaluacyjnego 1, 2)** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3, 4, 5)**	**III-IV 2025 – analiza danych zastanych** **V-VI 2025** **- opracowanie narzędzia badawczego ukierunkowanego na rozpoznanie potrzeb grupy docelowej (mieszkańcy Białegostoku, pracownicy ochrony zdrowia)** **- przeprowadzenie badania w grupie docelowej** **VII-VIII 2025** **- opracowanie wyników badań w formie sprawozdania** **IX-X 2025 –**
D.1.2	Realizacja kampanii społecznych wzmacniających odpowiedzialność za swoje zdrowie	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Inspekcja sanitarna, organizacje pozarządowe	Budżet miasta, środki zewnętrzne	Liczba kampanii	2			

							placówek – przedszkoli, szkół podstawowych, ponadpodstawowych i pozostałych placówek? 5. Jakie są szanse na stworzenie w kolejnych latach realizacji Strategii rozwiązania ujednolicającego działania w zakresie profilaktyki dla 4 wskazanych typów placówek?		– zorganizowanie paneli eksperckich/grup roboczych - sformułowanie wniosków i rekomendacji w zakresie realizacji mid-term priorytetu XI 2025 – wdrażanie wniosków/rekomendacji do strategii
Priorytet D.2. Efektywne rozwiązywanie problemów społecznych i rodzinnych związanych z uzależnieniami									
D.2.1	Realizacja programów profilaktycznych i edukacyjnych	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Placówki oświatowe, organizacje pozarządowe	Budżet miasta	Liczba programów profilaktycznych	Wzrost	1. Jak przebiega realizacja priorytetu efektywnego rozwiązywania problemów społecznych i rodzinnych związanych z uzależnieniami? 2. Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości wskaźników są zgodne z oczekiwanymi rezultatami? 3. Czy przyjęte wskaźniki realizacji poszczególnych zadań w ramach priorytetu są adekwatne? (zwłaszcza w zakresie aktualnego stanu prawnego, ewentualnych zmian w zakresie źródła finansowania)	- analiza desk research (analiza corocznej sprawozdawczości) (w zakresie pytania ewaluacyjnego 1, 2) - panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3, 4, 5)	III-IV 2025 – analiza danych zastanych V-VI 2025 - opracowanie narzędzia badawczego ukierunkowanego na rozpoznanie potrzeb grupy docelowej (mieszkańcy Białegostoku, pracownicy ochrony zdrowia) - przeprowadzenie badania w grupie docelowej VII-VIII 2025 - opracowanie wyników badań w
					Liczba programów edukacyjnych	Wzrost			
					Liczba osób przeszkolonych w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych	Wzrost			
D.2.2	Wspieranie rozwoju	Departament Spraw Społecznych	Organizacje pozarządowe,	Budżet miasta,	Wysokość dofinansowania	1 380 000,00			

	lecznictwa odwykowego	Urzędu Miejskiego w Białymstoku	placówki lecznictwa odwykowego, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku	Narodowy Fundusz Zdrowia			**4. Z czego wynika odnotowany spadek wskaźnika osób przeszkolonych w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych?** **5. Co należy zmienić, aby poprawić skuteczność strategii w zakresie efektywnego rozwiązywania problemów społecznych i rodzinnych związanych z uzależnieniami?**		**formie sprawozdania** **IX-X 2025 –** **– zorganizowanie paneli eksperckich/grup roboczych** **- sformułowanie wniosków i rekomendacji w zakresie realizacji mid-term priorytetu** **XI 2025** **– wdrażanie wniosków/rekomendacji do strategii**
					Liczba wspieranych placówek	7			
D.2.3	Rozwiązywanie problemów społecznych i rodzinnych związanych z uzależnieniami	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku, Organizacje pozarządowe, MOPR	Budżet miasta	Liczba placówek	29			
D.2.4	Realizacja kampanii społecznych w zakresie przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Organizacje pozarządowe	Budżet miasta	Liczba kampanii	2			
Priorytet D.3. Zwiększanie dostępności mieszkańców do usług medycznych									
D.3.1	Realizacja programów zdrowotnych	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Placówki służby zdrowia	Budżet miasta	Liczba programów	1	**1. Jak przebiega realizacja priorytetu zwiększenia dostępności mieszkańców do usług medycznych?**	**- analiza desk research (analiza corocznej sprawozdawczości) (w zakresie pytania ewaluacyjnego 1, 2)**	**III-IV 2025** **– analiza danych zastanych** **V-VI 2025** **- opracowanie narzędzia badawczego**

							2. Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości wskaźników są zgodne z oczekiwanymi rezultatami? **3. Czy przyjęte wskaźniki realizacji poszczególnych zadań w ramach priorytetu są adekwatne? (zwłaszcza w zakresie aktualnego stanu prawnego, ewentualnych zmian w zakresie źródła finansowania)** **4. Jak grupy docelowe (białostoccy pacjenci, pracownicy ochrony zdrowia) oceniają dostępność usług medycznych dla mieszkańców miasta?** **5. Czy realizacja priorytetu w zakresie zwiększenia dostępności mieszkańców do usług medycznych odpowiada na realne potrzeby grup docelowych – mieszkańców Białegostoku i pracowników ochrony zdrowia?**	**- badania ilościowe (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 4)** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3, 5)**	**ukierunkowanego na rozpoznanie potrzeb grupy docelowej (mieszkańcy Białegostoku, pracownicy ochrony zdrowia)** **- przeprowadzenie badania w grupie docelowej** **VII-VIII 2025** **- opracowanie wyników badań w formie sprawozdania** **IX-X 2025 –** **– zorganizowanie paneli eksperckich/grup roboczych** **- sformułowanie wniosków i rekomendacji w zakresie realizacji mid-term priorytetu** **XI 2025** **– wdrażanie wniosków/rekomendacji do strategii**
D.3.2	Działania edukacyjne skierowane do pracowników ochrony zdrowia	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Uniwersytet Medyczny w Białymstoku, organizacje pozarządowe	Budżet miasta	Liczba działań edukacyjnych	3			
					Liczba uczestników	Wzrost			

Szczegółowy opis procedury badawczej

CEL STRATEGICZNY D. TROSKA O KONDYCJĘ ZDROWOTNĄ

4. badania ilościowe (ankietowanie/CATI/CAWI)

Problemy badawcze:

1. Jak grupy docelowe (białostoccy pacjenci, pracownicy ochrony zdrowia) oceniają dostępność usług medycznych dla mieszkańców miasta?
2. Czy realizacja priorytetu w zakresie zwiększenia dostępności mieszkańców do usług medycznych odpowiada na realne potrzeby grup docelowych – mieszkańców Białegostoku i pracowników ochrony zdrowia?

Próba badana:
mieszkańcy Białegostoku – pacjenci, pracownicy ochrony zdrowia

Cel MSRPS	Źródło danych	Aktualizacja wskaźnika	Wartość bazowa 2025	Tendencja do wskaźnika 2030	Definicja wskaźnika
D.3.	Badanie oceny Białostoczan w zakresie systemowego wsparcia medycznego i wspomagania postaw prozdrowotnych	co 3 lata (2025, 2027/28, 2030)	do rozpoznania w ramach badań przeprowadzonych w 2025 r.	wzrost o co najmniej 10 punktów procentowych	Wskaźnik określa udział osób, które poszczególne formy wsparcia medyczne i wspomaganie postaw prozdrowotnych oceniają wysoko i bardzo wysoko. Będziemy monitorować odpowiedzi na wymienione problemy badawcze np. Jak ocenia Pan(i) dostępność w Białymstoku usług medycznych dla mieszkańców miasta?

E. Polityka mieszkaniowa

Zgodnie z Narodowym Programem Mieszkaniowym, dokumentem strategiczno-programowym wyznaczającym główne kierunki realizacji polityki mieszkaniowej państwa do 2030 r., podstawowym priorytetem jest dążenie do poprawy sytuacji mieszkaniowej Polaków. Narzędziem, z jednej strony, jest wspieranie finansowe inicjatyw promieszkaniowych. Z drugiej, wskazanie „rozwiązań umożliwiających angażowanie w cel poprawy dostępności mieszkań i warunków zamieszkiwania potencjału całego rynku mieszkaniowego, zarówno inwestorów publicznych jak i prywatnych" (Uchwała nr 115/2016 Rady Ministrów z dn. 27 września 2016 r.). Główne cele Programu wyznaczają także cele strategiczne w Mieście Białystok. Są to:

Cel 1. Zwiększenie dostępu do mieszkań dla osób o dochodach uniemożliwiających nabycie lub wynajęcie mieszkania na zasadach komercyjnych

Cel 2. Zwiększenie możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb mieszkaniowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ze względu na niskie dochody lub szczególnie trudną sytuację życiową

Cel 3. Poprawa warunków mieszkaniowych społeczeństwa, stanu technicznego zasobów mieszkaniowych oraz zwiększenie efektywności energetycznej.

Należy zauważyć, że współczynnik przeludnienia wynosi 33,9 proc. W miastach na 100 mieszkań przypada 209 osób, a na wsiach 301.
Z roku na rok wyposażenie mieszkań korzystnie się zmienia, to jednak wciąż wymaga wsparcia. W Polsce na koniec 2023 r. wodociągu nie miało 2,2 proc. mieszkań, ubikacji — 4,8 proc., a łazienki — 6,2 proc. Instalacja gazowa była doprowadzona do 58,9 proc. mieszkań (GUS/ Busines Insider). Nawet więc jeśli poziom mieszkalnictwa zmienia się na korzyść, to jednak wymaga wyraźnych zmian.

Cele strategiczne

Miasto Białystok realizuje działania mające na celu prowadzenie przyjaznej i racjonalnej polityki mieszkaniowej. Polityka mieszkaniowa opiera się na wieloaspektowej współpracy pomiędzy różnymi podmiotami odpowiedzialnymi za prowadzenie działalności z zakresu opieki społecznej. W przypadku osób najuboższych działania miasta przewidują możliwość

skorzystania z dodatków mieszkaniowych i energetycznych, a także umożliwiają uzyskanie wsparcia w zakresie spłaty zadłużenia za najem gminnego lokalu mieszkaniowego.

Źródła:

https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologia/podstawowe-informacje-o-mieszkalnictwie-w-polsce

L.p.	Zadania realizacyjne (działania)	Koordynator zadania	Realizatorzy	Źródła finansowania	Wskaźniki	Wartość wskaźników (liczbowo lub jako oczekiwany rezultat)	**Pytania ewaluacyjne**	**Metody badawcze**	**Harmonogram realizacji**
CEL STRATEGICZNY E. PRZYJAZNA POLITYKA MIESZKANIOWA									
Priorytet E.1. Poprawa racjonalności wykorzystania gminnego zasobu mieszkaniowego									
E.1.1	Racjonalne wykorzystanie gminnego zasobu mieszkaniowego	Zarząd Mienia Komunalnego w Białymstoku	Zarząd Mienia Komunalnego w Białymstoku	Budżet miasta	Liczba zamian x 100% ilość gospodarstw domowych (dane %)	Utrzymanie na zbliżonym poziomie/ wzrost	**1. Jak przebiega realizacja priorytetu poprawy racjonalności wykorzystania gminnego zasobu mieszkaniowego?** **2. Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości wskaźników są zgodne z oczekiwanymi rezultatami?** **3. Czy przyjęte wskaźniki realizacji poszczególnych zadań w ramach priorytetu są adekwatne? (zwłaszcza w zakresie aktualnego stanu prawnego, ewentualnych zmian w zakresie źródła finansowania)** **4. Co należy zmienić, aby poprawić skuteczność strategii w zakresie racjonalnego**	**- analiza desk research (analiza danych ze sprawozdania i programu czynszowego) (w zakresie pytania ewaluacyjnego 1, 2)** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3, 4)**	**V-VII 2025 – analiza danych zastanych** **VIII-IX 2025 – – zorganizowanie panelu eksperckiego - sformułowanie wniosków i rekomendacji w zakresie realizacji mid-term priorytetu** **X - XI 2025 – wdrażanie wniosków/rekomendacji do strategii**
					Liczba mieszkań wykorzystywanych przez organizacje pozarządowe na zadania z zakresu deinstytucjonalizacji wsparcia	Utrzymanie na zbliżonym poziomie/ wzrost			
E.1.2	Kooperacja między interesariuszami strategii w realizacji jej celów, szczególnie zwiększenie racjonalności wykorzystywanych zasobów	Zarząd Mienia Komunalnego w Białymstoku,	Zarząd Mienia Komunalnego w Białymstoku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku, Departament Spraw Społecznych	Budżet miasta – zadania bez kosztów	Liczba spotkań międzyinstytucjonalnych dotyczących racjonalnego wykorzystywanych zasobów i bardziej skutecznego zaspakajania potrzeb mieszkaniowych białostoczan/ek	Utrzymanie na zbliżonym poziomie/ wzrost			

			Urzędu Miejskiego w Białymstoku, organizacje pozarządowe		opartych o interdyscyplinarny model (wsparcie miękkie i mieszkanie)		**wykorzystania gminnego zasobu mieszkaniowego?**		
Priorytet E.2. Osłony socjalne dla najuboższych mieszkańców miasta Białegostoku									
E.2.1	Dodatki mieszkaniowe i energetyczne	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku, Urząd Miejski w Białymstoku	Budżet miasta	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia w formie dodatku mieszkaniowego	Utrzymanie na zbliżonym poziomie	**1. Jak przebiega realizacja priorytetu osłon socjalnych dla najuboższych mieszkańców Białegostoku mieszkaniowego?** **2. Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości wskaźników są zgodne z oczekiwanymi rezultatami?** **3. Czy przyjęte wskaźniki realizacji poszczególnych zadań w ramach priorytetu są adekwatne? (zwłaszcza w zakresie aktualnego stanu prawnego, ewentualnych zmian w zakresie źródła finansowania)** **4. Jakim wskaźnikiem zastąpić wskaźnik liczby rodzin korzystających ze wsparcia w formie**	**- analiza desk research (analiza corocznej sprawozdawczości) (w zakresie pytania ewaluacyjnego 1, 2)** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3, 4)**	**V-VII 2025 – analiza danych zastanych** **VIII-IX 2025 – – zorganizowanie panelu eksperckiego - sformułowanie wniosków i rekomendacji w zakresie realizacji mid-term priorytetu** **X - XI 2025 – wdrażanie wniosków/rekomendacji do strategii**
					Liczba rodzin korzystających ze wsparcia w formie dodatku energetycznego	Utrzymanie na zbliżonym poziomie			

							dodatku energetycznego z uwagi na jego zawieszenie?		
Priorytet E.3. Pomoc Miasta Białystok w spłacie zadłużenia za najem gminnych lokali mieszkalnych									
E.3.1	Ułatwienie spłaty zadłużenia	Zarząd Mienia Komunalnego w Białymstoku	Zarząd Mienia Komunalnego w Białymstoku	Budżet miasta	Kwota wierzytelności objęta działaniami ułatwiającymi spłatę x100% kwota zadłużenia powyżej 2 miesięcy	Utrzymanie na zbliżonym poziomie	**1. Jak przebiega realizacja priorytetu pomocy Miasta Białystok w spłacie zadłużenia za najem gminnych lokali mieszkalnych?** **2. Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości wskaźników są zgodne z oczekiwanymi rezultatami?** **3. Czy przyjęte wskaźniki realizacji poszczególnych zadań w ramach priorytetu są adekwatne? (zwłaszcza w zakresie aktualnego stanu prawnego, ewentualnych zmian w zakresie źródła finansowania)** **4. Co należy zmienić, aby poprawić skuteczność strategii w zakresie pomocy Miasta Białystok w spłacie zadłużenia za najem gminnych lokali mieszkalnych?**	**- analiza desk research (analiza corocznej sprawozdawczości) (w zakresie pytania ewaluacyjnego 1, 2)** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3, 4)**	**V-VII 2025 – analiza danych zastanych** **VIII-IX 2025 – – zorganizowanie panelu eksperckiego - sformułowanie wniosków i rekomendacji w zakresie realizacji mid-term priorytetu** **X - XI 2025 – wdrażanie wniosków/rekomendacji do strategii**
					Liczba osób, którym rozłożono zaległość na raty	Utrzymanie na zbliżonym poziomie			
					Liczba rodzin korzystających z programu pomocy osobom zagrożonym eksmisją (liczba podpisanych porozumień)	Utrzymanie na zbliżonym poziomie			
					Liczba podpisanych umów o spłatę zaległości w formie świadczenia	Utrzymanie na zbliżonym poziomie			

					rzeczowego na rzecz Gminy Białystok				
					Kwota spłaconego zadłużenia w formie świadczenia rzeczowego na rzecz Gminy Białystok	Utrzymanie na zbliżonym poziomie			

F. Aktywność społeczna mieszkańców

Zrównoważone funkcjonowanie środowiska lokalnego opiera się m.in. na ochronie egzystencjalnych podstaw życia jego mieszkańców, gwarancji realizacji ich podstawowych potrzeb życiowych oraz rozwoju. Jest to także tworzenie warunków do społecznej aktywności i zaangażowania w tworzenie warunków bezpiecznej egzystencji, zarówno jednostek, jak i całych grup społecznych. Nabywanie umiejętności współuczestniczenia w życiu lokalnej wspólnoty, współodpowiedzialności za nią, budowanie dobra wspólnego jest świadectwem dojrzałości społecznej. W takiej, obywatelskiej społeczności, wspólnotowość społeczna przejawia się m.in. w powoływaniu do życia organizacji pozarządowych, składających się z osób dobrowolnie działających w imię realizacji interesu publicznego. Działania trzeciego sektora mają charakter świadczeń/usług w tych obszarach, w których państwo z różnych względów, nie zaspokaja potrzeb.

Trzeci cel w Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2023-2027 C.3. „Rozwój aktywności społecznej mieszkańców poprzez lokalne inicjatywy i poprawę infrastruktury społecznej" jest ukierunkowany na budowę kapitału społecznego obszaru LSR. Z jego diagnozy wynika, że liczba organizacji pozarządowych w Białymstoku jest stosunkowo wysoka. Jednak z opinii lokalnych liderów działających w nich okazuje się, że mieszkańcy w małym stopni angażują się w ich prace.

Cele strategiczne

Polityka społeczna miasta Białegostoku opiera się na wspieraniu inicjatyw i aktywności społecznych mieszkańców w każdej grupie wiekowej. Jednak działania na rzecz edukacji społecznej powinny przekładać się na coraz wyższy poziom świadomości społecznej mieszkańców w celu wzrostu ich aktywności społecznej. Zaangażowanie
w życie społeczne sprzyja rozwojowi społeczności lokalnej, przyczynia się do wzrostu poziomu jakości życia.

Celem działam lokalnych powinno stać się wspieranie zaangażowania mieszkańców Białegostoku w różnych grupach wiekowych (w tym młodzieży i seniorów) przez:

- tworzenie sprzyjających warunków do realizowania projektów kulturalnych oraz kontynuowanie już wypracowanych i rozpoznawanych w środowisku lokalnym;
- tworzenie warunków do działań lokalnych (także w poszczególnych częściach miasta);

- inicjowanie działań ukierunkowanych , np. konkretnych akcji społecznych – miejskich i w mniejszych obszarach przestrzennych.

L.p.	Zadania realizacyjne (działania)	Koordynator zadania	Realizatorzy	Źródła finansowania	Wskaźniki	Pytania ewaluacyjne	Metody badawcze	Harmonogram realizacji
CEL STRATEGICZNY F. AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA MIESZKAŃCÓW								
Priorytet F.1. Rozwój zaangażowania mieszkańców w sprawy Miasta								
F.1.1	Zwiększenie udziału mieszkańców w konsultacjach społecznych	Centrum Aktywności Społecznej w Białymstoku	jednostki organizacyjne Urzędu, miejskie jednostki organizacyjne	Budżet miasta, środki pozabudżetowe,	Liczba przeprowadzonych konsultacji społecznych z mieszkańcami Liczba projektów złożonych przez mieszkańców do budżetu obywatelskiego Liczba mieszkańców biorących udział w głosowaniu w budżecie obywatelskim	**1.Jak przebiega realizacja priorytetu rozwoju zaangażowania mieszkańców w sprawy Miasta?** **2.Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości wskaźników są zgodne z oczekiwanymi rezultatami?** **3.Czy przyjęte wskaźniki realizacji celów priorytetu są adekwatne? (zwłaszcza w zakresie aktualnego stanu prawnego, ewentualnych zmian w zakresie źródła finansowania)** **4.Czy przy monitorowaniu wskaźnika zadania tworzenia warunków do integracji społecznej mieszkańców nie należy uwzględnić przedsięwzięć realizowanych**	**- analiza desk research (analiza corocznej sprawozdawczości) (w zakresie pytania ewaluacyjnego 1, 2)** **- badania ilościowe (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 5)** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3, 4, 6, 7)**	**III-IV 2025 – analiza danych zastanych** **V-VI 2025 - opracowanie narzędzia badawczego ukierunkowanego na ocenę możliwości angażowania się Białostoczan w sprawy Miasta? - przeprowadzenie badania w grupie docelowej** **VII-VIII 2025 - opracowanie wyników badań w formie sprawozdań**
F.1.2	Tworzenie warunków	Centrum Aktywności Społecznej	jednostki organizacyjne Urzędu,	Budżet miasta, środki	Liczba zorganizowanych przedsięwzięć			**IX-X 2025 – – zorganizowanie paneli eksperckich**

	do integracji społecznej mieszkańców	ej w Biały mstoku	miejskie jednostki organizacyjne	pozabudżetowe,	o charakterze integracyjnym (festyny, warsztaty i inne)	**przez organizacje pozarządowe ze środków budżetu Miasta oraz wydarzeń realizowanych w budynku CAS?** **5.Jak mieszkańcy Białegostoku oceniają możliwości angażowania się w sprawy Miasta?** **6.W jaki sposób zachęcić Białostoczan do udziału w działalności wolontariackiej (kształtować lokalną świadomość potrzeby angażowania w działalność wolontariacką)?** **7.W jaki sposób zwiększyć poziom zaangażowania mieszkańców w sprawy Miasta np. w zakresie inicjatyw uchwałodawczych składanych przez Białostoczan?**		**- sformułowanie wniosków i rekomendacji w zakresie realizacji mid-term priorytetu** **XI 2025 – wdrażanie wniosków/rekomendacji do strategii**
					Liczba przedsięwzięć zorganizowanych w budynku przy ul. Św. Rocha 3			
F.1.3	Rozwój środowisk lokalnych poprzez zwiększenie zaangażowania mieszkańców	Centrum Aktywności Społecznej w Biały mstoku	jednostki organizacyjne Urzędu, miejskie jednostki organizacyjne	Budżet miasta, środki pozabudżetowe,	Liczba mieszkańców aktywnych w formie wolontariatu w miejskich jednostkach organizacyjnych i w jednostkach organizacyjnych Urzędu Miejskiego w Białymstoku			
					Liczba wolontariuszy zgłoszonych w konkursach promujących ideę aktywności społecznej			

					Liczba projektów inicjatywy uchwałodawczej złożonych przez mieszkańców			
					Liczba złożonych wniosków na realizację inicjatywy lokalnej			
Priorytet F.2. Kreowanie lokalnej polityki kształcenia dorosłych								
F.2.1	Promowanie oferty i poszerzanie możliwości kształcenia dorosłych	Departament Edukacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku, Departament Edukacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku, placówki oświatowe, Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Henryka Sienkiewicza, organizacje pozarządowe	Budżet miasta, środki pozabudżetowe, m.in. środki Europejskiego Funduszu Społecznego i innych funduszy europejskich	Liczba form kształcenia dla dorosłych Liczba instytucji realizujących kształcenie dorosłych Liczba osób objętych kształceniem dorosłych Liczba instytucji promujących	**1.Jak przebiega realizacja priorytetu kreowania lokalnej polityki kształcenia dorosłych?** **2.Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości wskaźników są zgodne z oczekiwanymi rezultatami?** **3.Czy przyjęte wskaźniki realizacji celów priorytetu są adekwatne? (zwłaszcza w zakresie aktualnego stanu prawnego, ewentualnych zmian w zakresie źródła finansowania)** **4.Z czego wynika odnotowany na przestrzeni lat 2022-2023 drastyczny spadek wszystkich wskaźników realizacji**	**- analiza desk research (analiza corocznej sprawozdawczości – analiza danych, dyplomy, dzienniki, raporty, sprawozdania, zaświadczenia) (w zakresie pytania ewaluacyjnego 1, 2)** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3, 4, 5)**	**V-VII 2025 – analiza danych zastanych** **VIII-IX 2025 – – zorganizowanie panelu eksperckiego - sformułowanie wniosków i rekomendacji w zakresie realizacji mid-term priorytetu** **X - XI 2025 – wdrażanie wniosków/rekomendacji do strategii**

					kształcenie dorosłych	**priorytetu kreowania lokalnej polityki kształcenia dorosłych?** **5.Czy obwarowany jest diametralny spadek liczby lokalnych instytucji realizujących kształcenie dorosłych oraz instytucji podejmujących współpracę na rzecz kształcenia ustawicznego? Jak temu przeciwdziałać?**		
F.2.2	Współpraca instytucji na rzecz kształcenia ustawicznego	Departament Edukacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku, Departament Edukacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku, placówki oświatowe, Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Henryka Sienkiewicza, organizacje pozarządowe, Centrum Aktywności Społecznej w Białymstoku	Budżet miasta, środki pozabudżetowe, m.in. środki Europejskiego Funduszu Społecznego i innych funduszy europejskich	Liczba instytucji podejmujących współpracę Liczba form i rodzaje współpracy			

Priorytet F.3. Współpraca środowisk społecznych w procesie ich rozwoju								
F.3.1	a) Kształtowanie wrażliwości społecznej w obszarze funkcjonowania osób z niepełnos praw-nościami	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku, Departament Edukacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku, placówki oświatowe, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku, organizacje pozarządowe, Miejska Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych Centrum Aktywności Społecznej w Białymstoku	Budżet miasta, środki pozabudżetowe, m.in. środki Europejskiego Funduszu Społecznego i innych funduszy europejskich	Liczba instytucji podejmujących działania na rzecz kształtowania wrażliwości społecznej na rzecz osób z niepełnosprawnościami Liczba obszarów współpracy Liczba form współpracy Liczba wolontariuszy zaangażowanych w niesienie pomocy osobom z niepełnospraw-nościami	**1.Jak przebiega realizacja priorytetu współpracy środowisk społecznych w procesie ich rozwoju?** **2.Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości wskaźników są zgodne z oczekiwanymi rezultatami?** **3.Czy przyjęte wskaźniki realizacji celów priorytetu są adekwatne? (zwłaszcza w zakresie aktualnego stanu prawnego, ewentualnych zmian w zakresie źródła finansowania)** **4.Z czego wynika odnotowany na przestrzeni lat 2022-2023 spadek niemal wszystkich wskaźników realizacji priorytetu?** **5.Jaki jest poziom otwartości, postaw wobec równego traktowania i niedyskryminacji wśród mieszkańców Białegostoku (w zakresie wrażliwości na osoby niepełnosprawne, starsze, zjawisko integracji międzypokoleniowej?**	**- analiza desk research, w tym analiza danych statystycznych (Raporty. formularze zbiorcze z danymi statystycznym i przekazywanym i przez realizatorów zadania, obserwacja, sprawozdania z realizacji zadań, karty współpracy nauczycieli ze środowiskiem społecznym, dokumentacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej, analiza sprawozdania z pracy zespołu nauczycieli do spraw kształcenia specjalnego) (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 1, 2)** **- badania ilościowe (badanie dotyczące postaw wobec równego traktowania,**	**III-IV 2025 – analiza danych zastanych** **V-VI 2025 - opracowanie narzędzia badawczego ukierunkowanego na ocenę możliwości angażowania się Białostoczan w sprawy Miasta? - przeprowadzenie badania w grupie docelowej (możliwość wykorzystania wyników badania realizowanego w ramach monitorowania/ewaluacji priorytetu B.1 Strategii)** **VII-VIII 2025 - opracowanie wyników badań w formie sprawozdań** **IX-X 2025 – – zorganizowanie**

	b) Kształtowanie wrażliwości społecznej w obszarze funkcjonowania osób starszych	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku, Departament Edukacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku, placówki oświatowe, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku, organizacje pozarządowe, Miejska Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych Centrum Aktywności Społecznej w Białymstoku	Budżet miasta, środki pozabudżetowe, m.in. środki Europejskiego Funduszu Społecznego i innych funduszy europejskich	Liczba instytucji podejmujących działania na rzecz kształtowania wrażliwości społecznej na rzecz osób starszych	**6.Jakie działania należy podjąć w celu zwiększenia efektywności realizacji priorytetu, a tym samym zwiększenia lokalnej społecznej wrażliwości na na osoby niepełnosprawne, starsze, zjawisko integracji międzypokoleniowej?**	**niedyskryminacji i otwartości na różnorodność) (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 5) (patrz badania ewaluacyjne w zakresie priorytetu B.1 Strategii) realizacji priorytetu B.1 Strategii)** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3, 4, 6)**	**paneli eksperckich - sformułowanie wniosków i rekomendacji w zakresie realizacji mid-term priorytetu** **XI 2025 – wdrażanie wniosków/rekomendacji do strategii**
					Liczba obszarów współpracy			
					Liczba form współpracy			
					Liczba wolontariuszy zaangażowanych w niesienie pomocy osobom starszym			
F.3.2	Rozwój działań na rzecz integracji	Departament Spraw Społecznych Urzędu	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego	Budżet miasta, środki pozabudże	Liczba działań na rzecz integracji międzypokoleniowej i ich rodzaje			

	międzypokole-niowej	Miejskiego w Białymstoku	w Białymstoku, Departament Edukacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku, placówki oświatowe, miejskie instytucje kulturalne, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku, organizacje pozarządowe, spółdzielnie mieszkaniowe, Centrum Aktywności Społecznej w Białymstoku	towe, m.in. środki Europejskiego Funduszu Społecznego i innych funduszy europejskich	Liczba osób zaangażowanych na rzecz integracji międzypokoleniowej Liczba osób objętych działaniami na rzecz integracji międzypokoleniowej			
Priorytet F.4. Rozwój współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi w zakresie pożytku publicznego								
F.4.1	Współtworzenie polityk publicznych przez samorząd i organizacje	Centrum Aktywności Społecznej w Białymstoku	jednostki organizacyjne Urzędu, miejskie jednostki organizacyjne	Budżet miasta, środki pozabudżetowe	Liczba organizacji pozarządowych biorących udział w konsultacjach dotyczących aktów prawnych	**1.Jak przebiega realizacja priorytetu rozwoju współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi w**	**- analiza desk research (analiza corocznej sprawozdawczości) (w zakresie pytania ewaluacyjnego 1, 2)**	**V-VII 2025 – analiza danych zastanych** **VIII-IX 2025 – – zorganizowanie panelu eksperckiego**

	pozarządowe					**zakresie pożytku publicznego?** **2.Czy przyjęte wskaźniki realizacji celów priorytetu są adekwatne? (zwłaszcza w zakresie aktualnego stanu prawnego, ewentualnych zmian w zakresie źródła finansowania)** **3.Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości wskaźników są zgodne z oczekiwanymi rezultatami?** **4.Z czego wynika niska liczba zgłoszeń organizacji pozarządowych odnośnie potrzeby prowadzenia porad merytorycznych udzielanych przez jednostki organizacyjne Urzędu Miasta w Białymstoku i miejskie jednostki organizacyjne** **5.W jaki sposób uefektywnić**	**- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3, 4, 5)**	**- sformułowanie wniosków i rekomendacji w zakresie realizacji mid-term priorytetu** **X - XI 2025 – wdrażanie wniosków/rekomendacji do strategii**
					Liczba funkcjonujących w Mieście rad społecznych oraz zespołów doradczych i inicjatywnych z udziałem organizacji pozarządowych			
F.4.2	Zlecanie zadań publicznych uprawnionym podmiotom	Centrum Aktywności Społecznej w Białymstoku	jednostki organizacyjne Urzędu, miejskie jednostki organizacyjne	Budżet miasta, środki pozabudżetowe	Liczba ofert złożonych z inicjatywy organizacji pozarządowych na realizację zadań publicznych			
					Liczba zrealizowanych zadań publicznych przez organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty			
					Suma środków finansowych w budżecie miasta przeznaczona na realizację zadań publicznych przez uprawnione podmioty			

F.4.3	Rozwój pozafinansowych form współpracy międzysektorowej	Centrum Aktywności Społecznej w Białymstoku	jednostki organizacyjne Urzędu, miejskie jednostki organizacyjne	Budżet miasta, środki pozabudżetowe	Liczba nieruchomości i lokali gminnych udostępnionych organizacjom pozarządowym na preferencyjnych warunkach	**współpracę międzysektorową?**		
					Liczba organizacji pozarządowych korzystających na preferencyjnych warunkach z pomieszczeń w budynku przy ul. Św. Rocha 3			
					Liczba szkoleń i porad merytorycznych udzielonych organizacjom pozarządowym przez jednostki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Białymstoku i miejskie jednostki organizacyjne			
					Liczba inicjatyw zrealizowanych przez organizacje pozarządowe objętych patronatem honorowym przez Prezydenta Miasta			
					Liczba inicjatyw zrealizowanych wspólnie			

					przez samorząd i organizacje pozarządowe			

Szczegółowy opis procedury badawczej

CEL STRATEGICZNY F. AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA MIESZKAŃCÓW

2. badania ilościowe (ankietowanie/CATI/CAWI)

Problemy badawcze:

6. Jak mieszkańcy Białegostoku oceniają możliwości angażowania się w sprawy Miasta?
7. Jaki jest poziom otwartości, postaw wobec równego traktowania i niedyskryminacji wśród mieszkańców Białegostoku (w zakresie wrażliwości na osoby niepełnosprawne, starsze, zjawisko integracji międzypokoleniowej? (możliwość wykorzystania wyników badania realizowanego w ramach monitorowania/ewaluacji priorytetu B.1 Strategii)
8. Czy realizacja celu strategicznego odpowiada realnym potrzebom Białostoczan?

Próba badana:
mieszkańcy Białegostoku

Cel MSRPS	Źródło danych	Aktualizacja wskaźnika	Wartość bazowa 2025	Tendencja do wskaźnika 2030	Definicja wskaźnika
F.1	Badanie opinii Białostoczan na możliwości angażowania się w sprawy Miasta?	co 3 lata (2025, 2027/28, 2030)	do rozpoznania w ramach badań przeprowadzonych w 2025 r.	wzrost o co najmniej 10 punktów procentowych	Wskaźnik określa udział osób, które możliwości angażowania się w sprawy Miasta oceniają wysoko i bardzo wysoko Będziemy monitorować odpowiedzi na pytania w zakresie wymienionych problemów badawczych, np. jak ocenia Pan/i możliwości w zakresie angażowania się w sprawy Miasta np. poprzez udział w głosowaniu w budżecie obywatelskim?

G. System wsparcia społecznego

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Główne cele pomocy społecznej wynikają z dążenia do zaspokojenia niezbędnych potrzeb człowieka. Są to:

- wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie - w miarę możliwości - do ich życiowego usamodzielniania i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej – dla osób nie posiadających dochodu lub o niskich dochodach, w wieku poprodukcyjnym i osobom niepełnosprawnym,
- zapewnienie dochodu do wysokości poziomu interwencji socjalnej osobom i rodzinom o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia,
- zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie,
- integracja ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie,
- stworzenie sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb w tym zakresie.

Wzrost efektywności wymienionych działań ściśle powiązany jest ze wsparciem społecznym. Z punktu widzenia polityki społecznej relację wsparcia społecznego tworzą z jednej strony jednostki i małe grupy społeczne (głównie rodziny), zaś z drugiej instytucje oraz zorganizowane grupy funkcjonujące w sformalizowanych i niesformalizowanych strukturach. Wsparcie społeczne rozumiane może być jako zasoby dostarczane przez interakcje z innymi ludźmi wyrażające się przez okazywanie zainteresowania, troski, dbałości o wspólnotę, do której się przynależy.

Współcześnie mamy do czynienia ze zmianami dokonującymi się w każdym obszarze życia społecznego, które wymagają umiejętności radzenia sobie z nimi, w tym specyficznego działania na różnych płaszczyznach. Dlatego niezwykle istotne jest budowanie sieci zasobów, z których można skorzystać w sytuacjach trudnych, kryzysowych. Poszerzają one zdolności adaptacyjne człowieka, pozwalają na zwiększenie sprawczości i jego poczucia, wzbogacają umiejętności radzenia sobie ze stresem, zwiększają satysfakcję z życia. Można wyróżnić przynajmniej dwie kategorie źródeł zasobów, w tym sieci społeczne – naturalne (rodzina, znajomi, przyjaciele) oraz formalne, - instytucje społeczne i pomocowe (pomoc społeczna, specjaliści).

Coraz większe znaczenie w kontekście społecznym przypisuje się rezyliencji (*resilience*), która sprzyja człowiekowi w stale zmieniających się warunkach życia stanowiących znaczące wyzwania (K. Konaszewski, 2020). Rezyliencja, czyli elastyczność, odporność, zdolność do odbudowywania sił daje możliwość zapewnienia optymalnego funkcjonowania człowieka, w tym ochronę przed zagrożeniami, trudnościami, niedostosowaniem społecznym, wspieranie rozwoju, odkrywania zasobów, kompetencji emocjonalnych i społecznych.

Cel strategiczny: e**fektywny system wsparcia społecznego**

Miasto Białystok realizuje koncepcję systemu wsparcia społecznego. Proponuje także działania aktywizujące osoby/rodziny do podejmowania wysiłków na rzecz rozwiązywania trudnych sytuacji życiowych, zmierzających do życiowego usamodzielnienia i integracji ze środowiskiem oraz świadomego uczestnictwa w różnych wymiarach życia społecznego. Osiągnięcie tego celu wymaga partnerskiej współpracy i zaangażowania zarówno samych zainteresowanych, jak i instytucji czy organizacji pozarządowych.

Równolegle do wskazanych działań istotnym celem powinno stać się ukierunkowanie działań na celowo wskazane grupy osób (po rozpoznaniu ich potrzeb). Będą to np. działania w zakresie profilaktyki bezpieczeństwa osób starszych, wspieranie rozwoju osób dorosłych, w tym starszych w obszarze cyfryzacji i nowej technologii. Na przykład z badań (Eurostat) wynika, że w Polsce w 2023 roku jedynie 55 proc. osób w wieku 65-74 lata korzystało z internetu. Średnia dla państw UE to 72 proc. Przyczyny wynikają m.in. z ograniczonego dostępu do urządzeń, oprogramowania, wysokich kosztów zakupu; braku łącza o odpowiedniej szybkości. Są to także przeszkody związane z brakiem dotyczącej korzystania z internetu, lekiem przed technologicznymi „nowościami".

Taki cel, ukierunkowany na konkretne potrzeby osób, stanowić może silny element wsparcia mieszkańców Białegostoku.

Źródła

https://www.gov.pl/web/rodzina/zasady-pomocy-spolecznej

K. Konaszewski (2020). Pedagogika wrażliwa na resilience. Studium teoretyczno-empiryczne. Kraków. Wyd. Impuls.

L.p.	Zadania realizacyjne (działania)	Koordynator zadania	Realizatorzy	Źródła finansowania	Wskaźniki	Pytania ewaluacyjne	Metody badawcze	Harmonogram realizacji
CEL STRATEGICZNY G. EFEKTYWNY SYSTEM WSPARCIA SPOŁECZNEGO								
Priorytet G.1. Wsparcie osób i rodzin w trudnej sytuacji życiowej								
G.1.1	Pomoc w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb bytowych osób i rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku, Urząd Miejski w Białymstoku, Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Białymstoku, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe	Budżet państwa, budżet miasta	Liczba osób i rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej Liczba osób, którym przyznano pomoc społeczną w formie dożywiania Liczba podmiotów współpracujących z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie na rzecz pomocy osobom i rodzinom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej	**1. Jak przebiega realizacja priorytetu wsparcia osób i rodzin w trudnej sytuacji życiowej?** **2. Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości wskaźników są zgodne z oczekiwanymi rezultatami?** **3. Czy przyjęte wskaźniki realizacji celów priorytetu są adekwatne? (zwłaszcza w zakresie aktualnego stanu prawnego, ewentualnych zmian w zakresie źródła finansowania)** **4. Czy przy wskaźnikach zadania realizacyjnego G.1.1, nie należy uwzględnić zmian kryterium dochodowego możliwości korzystania z**	**- analiza desk research (analiza corocznej sprawozdawczości) (w zakresie pytania ewaluacyjnego 1, 2)** **- badania ilościowe (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 9, 10)** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3-8)**	**III-IV 2025 – analiza danych zastanych** **V-VI 2025** **- opracowanie narzędzia badawczego w zakresie oceny możliwości lokalnej pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb bytowych w trudnej sytuacji życiowej** **- opracowanie narzędzia badawczego w zakresie oceny lokalnych możliwości wsparcia materialnego rodziców z dziećmi** **- przeprowadzenie badania w grupie docelowej** **VII-VIII 2025** **- opracowanie wyników badań w formie**

					Liczba realizowanych umów (w tym wieloletnich) z organizacjami pozarządowymi, którym zlecono zadania w obszarze pomocy społecznej	**rządowego programu „Posiłek w szkole?** **5. Czy wartość wskaźnika realizacji zadania G.1.2 nie powinna przyjąć formy „utrzymanie na podobnym poziomie/wzrost”?** **6. Czym zastąpić wskaźnik zadania realizacyjnego G.1.3 – liczbę dzieci, którym przyznano świadczenie z programu 500+? (z racji realizacji od czerwca 2022 Rządowego programu „Rodzina 500+ przez ZUS)** **7. Czym zastąpić wskaźnik zadania realizacyjnego G.1.3 – liczbę dzieci korzystających ze świadczenia „Dobry start”? (z racji realizacji od 2021 r. Rządowego programu „Dobry start” przez ZUS)** **8. Czy przy wartości wskaźników realizacji zadania G1.3. nie należy uwzględnić braku kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania świadczeń w postaci zasiłku rodzinnego (dodatków), zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka,**		**sprawozdań** **IX-X 2025 –** **– zorganizowanie paneli eksperckich** **- sformułowanie wniosków i rekomendacji w zakresie realizacji mid-term priorytetu** **XI 2025** **– wdrażanie wniosków/rekomendacji do strategii**
					Wysokość środków finansowych wydatkowanych w mieście Białystok na zadania pomocy społecznej			
G.1.2	Rozwój form pomocy i wsparcia na rzecz poprawy funkcjonowania osób z problemem bezdomności oraz odzyskania samodzielności życiowej	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Urząd Miejski w Białymstoku, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku, organizacje pozarządowe	Budżet miasta, budżet państwa	Liczba osób bezdomnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej			
					Liczba osób bezdomnych realizujących program wychodzenia z bezdomności i/lub kontrakt socjalny			
					Liczba miejsc schronienia			
					Liczba osób bezdomnych objętych			

					pomocą streetworkerów	**świadczenia z funduszu alimentacyjnego** **9. W jaki sposób Białostoczanie (korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej, w tym bezdomni) oceniają możliwości lokalnej pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb bytowych w trudnej sytuacji życiowej ?** **10. W jaki sposób Białostoczanie (rodzice z dziećmi) oceniają lokalne możliwości wsparcia materialnego?**		
					Wysokość środków przeznaczonych przez miasto Białystok na pomoc osobom bezdomnym (dotacje przekazane organizacjom pozarządowym)			
G.1.3	Wsparcie materialne rodzin z dziećmi	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku, Urząd Miejski w Białymstoku	Budżet państwa, budżet miasta	Liczba dzieci, na które przyznano świadczenie wychowawcze (program 500+)			
					Liczba rodzin otrzymujących zasiłek rodzinny i przysługujące do niego dodatki			
					Liczba rodzin objętych jednorazową zapomogą z tytułu urodzenia się dziecka			
					Liczba dzieci otrzymujących świadczenie z funduszu alimentacyjnego			
					Liczba dzieci korzystających ze świadczenia „Dobry start”			

					Wysokość środków finansowych wydatkowanych w Mieście Białystok na wsparcie materialne rodzin z dziećmi (świadczenie wychowawcze, zasiłki rodzinne i dodatki, świadczenie z funduszu alimentacyjnego, świadczenie „Dobry start")			
					Liczba uczniów, którym przyznano pomoc materialną o charakterze socjalnym			
G.1.4	Aktywne formy pracy z osobami i rodzinami w celu życiowego usamodzielnienia i integracji ze środowiskiem	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku, Urząd Miejski w Białymstoku, organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej, Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku	Budżet państwa, budżet miasta, środki pozabudżetowe	Liczba osób i rodzin, którym świadczono pracę socjalną			
					Liczba realizowanych kontraktów socjalnych			
					Liczba osób uczestniczących w Centrum Integracji Społecznej/Klubie Integracji Społecznej			

					Liczba realizowanych projektów socjalnych			
Priorytet G.2. Poprawa funkcjonowania w środowisku rodzinnym i społecznym osób potrzebujących wsparcia								
G.2.1	Pomoc w zapewnieniu środków na leki i leczenie	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku	Budżet miasta	Liczba mieszkańców objętych programem osłonowym w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki Kwota przyznanej pomocy w zakresie zmniejszania wydatków poniesionych na leki w ramach programu osłonowego Liczba osób, którym przyznano zasiłek celowy na dofinansowanie kosztów leków i leczenia Kwota przyznanych świadczeń w formie zasiłku celowego na dofinansowanie leków i leczenia	**1. Jak przebiega realizacja priorytetu poprawy funkcjonowania w środowisku rodzinnym i społecznym osób potrzebujących wsparcia?** **2. Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości wskaźników są zgodne z oczekiwanymi rezultatami?** **3. Czy przyjęte wskaźniki realizacji celów priorytetu są adekwatne? (zwłaszcza w zakresie aktualnego stanu prawnego, ewentualnych zmian w zakresie źródła finansowania)?** **4. Czy przy wartości wskaźników realizacji zadania G.2.1 nie należy uwzględnić corocznej waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych skutkujących mniejszą liczbą osób uprawnionych?** **5. Z czego wynika odnotowany w roku 2023 (w**	**- analiza desk research (analiza corocznej sprawozdawczości) (w zakresie pytania ewaluacyjnego 1, 2)** **- badania ilościowe (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 6)** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3-5)**	**III-IV 2025** **– analiza danych zastanych** **V-VI 2025** **- opracowanie narzędzia badawczego w zakresie oceny lokalnych możliwości wsparcia ukierunkowanego na poprawę funkcjonowania w środowisku rodzinnym i społecznym osób potrzebujących** **- przeprowadzenie badania w grupie docelowej** **VII-VIII 2025** **- opracowanie wyników badań w formie sprawozdań** **IX-X 2025 –** **– zorganizowanie paneli eksperckich** **- sformułowanie wniosków i rekomendacji w zakresie realizacji mid-term priorytetu** **XI 2025**

						stosunku do roku 2022) drastyczny spadek liczby obiektów opisywanych w ramach zadania G.2.3? **6. W jaki sposób Białostoczanie oceniają lokalne możliwości wsparcia ukierunkowanego na poprawę funkcjonowania w środowisku rodzinnym i społecznym osób potrzebujących?**		**– wdrażanie wniosków/rekomendacji do strategii**
G.2.2	Pomoc w formie usług opiekuńczych i zapewnienie opieki	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku, Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku, organizacje pozarządowe	Budżet miasta, budżet państwa	Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania oraz dla osób z chorobą Alzheimera			
					Koszt świadczonych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania oraz dla osób z chorobą Alzheimera			
					Liczba osób skierowanych do środowiskowych domów samopomocy			
					Liczba osób skierowanych do Dziennego Domu			

					Pomocy Społecznej w Białymstoku			
					Liczba miejsc w domach pomocy społecznej na terenie miasta Białegostoku			
					Liczba mieszkańców Białegostoku umieszczonych w domach pomocy społecznej na terenie miasta Białegostoku i innych powiatów			
					Liczba mieszkańców Białegostoku oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej			
					Opłata miasta Białegostoku za pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej			
G.2.3	Podniesienie standardów w zakresie dostępności architektonicznej, komunikacyjnej i cyfrowej	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku,	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku Departament Edukacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Budżet miasta, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnospraw-nych	Liczba obiektów			
					Wysokość środków przeznaczonych na modernizację istniejących obiektów			

Priorytet G.3. Poprawa jakości życia osób z niepełnosprawnościami poprzez wyrównywanie szans								
G.3.1	Badanie sytuacji osób z niepełnosprawnościami	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku, organizacje pozarządowe, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku	Budżet miasta, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Europejski Fundusz Społeczny	Liczba raportów z badań dotyczących sytuacji osób z niepełnosprawnościami i ich otoczenia	**1. Jak przebiega realizacja priorytetu poprawy jakości życia osób z niepełnosprawnościami poprzez wyrównywanie szans?** **2. Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości wskaźników są zgodne z oczekiwanymi rezultatami?** **3. Czy przyjęte wskaźniki realizacji celów priorytetu są adekwatne? (zwłaszcza w zakresie aktualnego stanu prawnego, ewentualnych zmian w zakresie źródła finansowania)?** **4. Z czego wynika odnotowany w 2023 r. (w porównaniu z 2022) znaczący spadek wskaźnika liczby osób objętych usługami asystenta osoby niepełnosprawnej oraz programami rynku pracy?** **5. W jaki sposób Białostoczanie oceniają lokalne instrumenty ukierunkowanie na zwiększenie jakości życia niepełnosprawnych poprzez wyrównywanie szans?**	**- analiza desk research (analiza corocznej sprawozdawczości) (w zakresie pytania ewaluacyjnego 1, 2)** **- badania ilościowe (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 5)** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3, 4)**	**III-IV 2025 – analiza danych zastanych** **V-VI 2025** **- opracowanie narzędzia badawczego w zakresie oceny lokalnych instrumentów ukierunkowanych na zwiększenie jakości ich życia niepełnosprawnych poprzez wyrównywanie szans** **- przeprowadzenie badania w grupie docelowej** **VII-VIII 2025** **- opracowanie wyników badań w formie sprawozdań** **IX-X 2025 –** **– zorganizowanie paneli eksperckich** **- sformułowanie wniosków i rekomendacji w zakresie realizacji mid-term priorytetu** **XI 2025** **– wdrażanie wniosków/rekomendacji do strategii**
G.3.2	Wspieranie osób z niepełnosprawnościami poprzez instrumenty rehabilitacji społecznej	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku	Urząd Miejski w Białymstoku	Budżet miasta, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Europejski Fundusz Społeczny	Liczba zrealizowanych wniosków w zakresie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych Liczba zrealizowanych wniosków w zakresie dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom z niepełnosprawnościami na podstawie odrębnych przepisów Liczba zrealizowanych wniosków w zakresie dofinansowania likwidacji barier			

					architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób z niepełnosprawnościami			
					Liczba warsztatów terapii zajęciowej			
					Liczba zrealizowanych projektów w ramach rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami zleconych do realizacji przez fundacje i organizacje pozarządowe			
					Liczba zrealizowanych projektów z zakresu rehabilitacji społecznej skierowanej do dzieci i młodzieży			

					z niepełnosprawnościami			
					Liczba dzieci, młodzieży i osób dorosłych korzystających z dowozu dla osób z Niepełnosprawnościami			
G.3.3	Wspieranie niezależnego życia osób z niepełnospra w-nościami poprzez deinstytucjo nali-zację usług społecznych	Departame nt Spraw Społeczny ch Urzędu Miejskiego w Białymsto ku	Departament Edukacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku, Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku, organizacje pozarządowe	Budżet miasta, budżet państwa, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnospra wnych, Europejski Fundusz Społeczny	Liczba mieszkań wspomaganych			
					Liczba osób objętych opieką wytchnieniową			
					Liczba osób objętych usługami asystencji osobistej			
					Liczba osób objętych usługami asystenta osoby niepełnosprawnej			

					Liczba osób objętych usługami wolontariusza osoby niepełnosprawnej		
					Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi		
					Liczba osób korzystających z mieszkań wspomaganych		
G.3.4	Wspieranie aktywizacji zawodowej osób z niepełnospra w-nościami	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Departament Edukacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku, Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku organizacje pozarządowe	Budżet miasta, budżet państwa, Fundusz Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Europejski Fundusz Społeczny	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych programami rynku pracy		
					Liczba osób z niepełnosprawnościami podnoszących kwalifikacje zawodowe		
					Liczba miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami w zakładach		

					aktywności zawodowej
					Liczba trenerów pracy
					Liczba osób opuszczających warsztaty terapii zajęciowej ze względu na podjęcie zatrudnienia
					Liczba podmiotów realizujących projekty na rzecz aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami
G.3.5	Podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie niepełnospraw-ności	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Organizacje pozarządowe	Budżet miasta, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnospraw-nych, Europejski Fundusz Społeczny	Liczba kampanii społecznych
					Liczba imprez integracyjnych
					Liczba osób odwiedzających Białostocki Informator Dla Osób Niepełnosprawnych (BIDON)
G.3.6	Przeciwdziałanie pogorszeniu się kondycji fizycznej	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego	Organizacje pozarządowe, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku	Budżet miasta, budżet państwa, Państwowy Fundusz Rehabilitacji	Liczba placówek wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami

	i psychicznej osób z niepełnospra w-nościami	w Białymst oku		Osób Niepełnospraw-nych, Europejski Fundusz Społeczny	Liczba uczestników warsztatów terapii zajęciowej			
					Liczba uczestników środowiskowych domów samopomocy			
					Liczba osób uprawiających /upowszechniających sport paraolimpijski			
					Liczba imprez sportowo-rekreacyjnych, turystycznych i kulturalnych			
Priorytet G.4. Aktywizacja seniorów w życiu społecznym								
G.4.1	Wspieranie różnych form aktywności seniorów	Departame nt Spraw Społeczny ch Urzędu Miejskiego w Białymst oku	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku, organizacje pozarządowe	Budżet miasta	Liczba klubów seniora	**1. Jak przebiega realizacja priorytetu aktywizacji seniorów w życiu społecznym?** **2. Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości wskaźników są zgodne z oczekiwanymi rezultatami?**	**- analiza desk research (analiza corocznej sprawozdawczości) (w zakresie pytania ewaluacyjnego 1, 2)** **- badania ilościowe (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 5)** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3, 4)**	**III-IV 2025 – analiza danych zastanych** **V-VI 2025** **- opracowanie narzędzia badawczego w zakresie oceny lokalnego systemu wsparcia i aktywizacji seniorów** **- przeprowadzenie badania w grupie docelowej** **VII-VIII 2025** **- opracowanie wyników**
					Liczba osób uczestniczących w zajęciach organizowanych przez kluby seniora			
					Liczba realizowanych umów (w tym wieloletnich) z organizacjami pozarządowymi, którym miasto Białystok zleciło zadania z zakresu			

					aktywności społecznej seniorów	**3. Czy przyjęte wskaźniki realizacji celów priorytetu są adekwatne? (zwłaszcza w zakresie aktualnego stanu prawnego, ewentualnych zmian w zakresie źródła finansowania)?** **4. Z czego wynika odnotowany w 2023 r. (w porównaniu z 2022) znaczący spadek wskaźników realizacji zadania G.4.4 (wspierania aktywności międzypokoleniowej i wolontariatu seniorów)?** **5. W jaki sposób Białostoczanie oceniają lokalny system wsparcia i aktywizacji seniorów?**		**badań w formie sprawozdań** **IX-X 2025 –** **– zorganizowanie paneli eksperckich** **- sformułowanie wniosków i rekomendacji w zakresie realizacji mid-term priorytetu** **XI 2025** **– wdrażanie wniosków/rekomendacji do strategii**
					Wysokość środków przeznaczonych przez miasto Białystok na aktywizację seniorów			
G.4.2	Rozwijanie oferty kulturalnej adresowanej do seniorów	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku, organizacje pozarządowe, miejskie instytucje kultury,	Budżet miasta	Liczba programów/projektów z zakresu kultury, w tym adresowanych do seniorów			
					Wysokość środków przeznaczonych na realizację programów/projektów z zakresu kultury, z których korzystają seniorzy			
					Liczba osób korzystających ze zniżek na wszystkie działania kulturalne przy użyciu Karty Aktywnego Seniora			
G.4.3	Działania wspierające bezpieczeństwo osobiste oraz socjalne	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku,	Budżet miasta	Liczba przeprowadzonych spotkań, wykładów, prelekcji w zakresie bezpieczeństwa osobistego			

	osób starszych	w Białymstoku	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku, organizacje pozarządowe		Liczba mieszkańców objętych programem osłonowym w zakresie zmniejszenia wydatków z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi			
					Liczba osób korzystających z usług zwiększających poczucie bezpieczeństwa seniorów			
					Wysokość środków przeznaczonych przez miasto Białystok na realizację programu osłonowego w zakresie zmniejszania wydatków z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz na realizację usług zwiększających poczucie bezpieczeństwa seniorów			

G.4.4	Wspieranie aktywności międzypokoleniowej i wolontariatu seniorów	Centrum Aktywności Społecznej w Białymstoku	Centrum Aktywności Społecznej w Białymstoku, Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku, Departament Edukacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku, placówki oświatowe, instytucje kultury, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku, Policja, Straż Miejska, organizacje pozarządowe, spółdzielnie mieszkaniowe	Budżet miasta	Liczba podmiotów działających na rzecz aktywności międzypokoleniowej			
					Liczba programów/projektów skierowanych na aktywność międzypokoleniową			
					Liczba seniorów - wolontariuszy			
G.4.5	Centrum Aktywności Seniorów	Departament Edukacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku, Centrum Kształcenia	Budżet miasta	Liczba działań wielopokoleniowych, integracyjnych, edukacyjnych, informacyjnych na osiedlach			

			Ustawicznego im. Henryka Sienkiewicza w Białymstoku		Liczba Asystentów Seniora			
Priorytet G.5 Tworzenie warunków do integracji wielokulturowej								
G.5.1	Rozwój kompetencji międzykulturo-wych i wspieranie integracji w środowisku społecznym	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, instytucje kultury	Budżet miasta	Liczba projektów skierowanych do cudzoziemców realizowanych przez organizacje pozarządowe, placówki oświatowe Liczba osób biorących udział w projektach skierowanych do cudzoziemców realizowanych przez organizacje pozarządowe, placówki oświatowe Liczba imprez prezentujących wielokulturowość organizowanych przez organizacje pozarządowe, miejskie instytucje kultury i placówki oświatowe	**1. Jak przebiega realizacja priorytetu tworzenia warunków do integracji wielokulturowej?** **2. Czy w okresie sprawozdawczym przyjęte wartości wskaźników są zgodne z oczekiwanymi rezultatami?** **3. Czy przyjęte wskaźniki realizacji celów priorytetu są adekwatne? (zwłaszcza w zakresie aktualnego stanu prawnego, ewentualnych zmian w zakresie źródła finansowania)?** **4. Z czego wynika odnotowany w 2023 r. (w porównaniu z 2022) znaczący spadek wskaźników realizacji zadania G.5.1 (rozwoju kompetencji międzykulturowych i wspierania integracji w środowisku społecznym), pomimo znaczącego wzrostu poziomu finansowania tego**	**- analiza desk research (analiza corocznej sprawozdawczości) (w zakresie pytania ewaluacyjnego 1, 2)** **- panel ekspercki (w zakresie pytania ewaluacyjnego nr 3, 4, 5)**	**V-VII 2025 – analiza danych zastanych** **VIII-IX 2025 – – zorganizowanie panelu eksperckiego - sformułowanie wniosków i rekomendacji w zakresie realizacji mid-term priorytetu** **X - XI 2025 – wdrażanie wniosków/rekomendacji do strategii**

						zakresu działań przez miasto Białystok? **5. Z czego wynika znaczny spadek wskaźników realizacji działań antydyskryminacyjnych?**		
					Wysokość środków przeznaczonych przez miasto Białystok na realizację projektów z zakresem wielokulturowości			
G.5.2	Realizacja programów pomocowych skierowanych do cudzoziemców	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku, Departament Edukacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku, organizacje pozarządowe	Budżet państwa, budżet miasta	Liczba cudzoziemców korzystających z pomocy społecznej			
					Liczba osób, którym przyznano świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców ze statusem uchodźcy i ochroną uzupełniającą			
					Liczba rodzin cudzoziemców, które otrzymały wsparcie w formie dopłaty do najmu mieszkania			

G.5.3	Realizacja działań antydyskryminacyjnych.	Pełnomocnik Prezydenta Miasta Białegostoku ds. Równego Traktowania	Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku, organizacje pozarządowe, Departament Edukacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku, Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Henryka Sienkiewicza w Białymstoku – Pracownia Badań, Analiz i Strategii Rozwoju Edukacji	Budżet państwa, budżet miasta	Liczba szkoleń i innych działań edukacyjnych adresowanych do kadry urzędników, instytucji publicznych oraz organizacji pozarządowych			
					Liczba przeszkolonych osób			
					Liczba nowych procedur w zakresie równego traktowania w mieście Białystok			
					Liczba przeprowadzonych diagnoz			

Szczegółowy opis procedury badawczej

CEL STRATEGICZNY G. EFEKTYWNY SYSTEM WSPARCIA SPOŁECZNEGO
badania ilościowe (ankietowanie/CATI/CAWI)
Problemy badawcze:

9. W jaki sposób Białostoczanie (korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej, w tym bezdomni) oceniają możliwości lokalnej pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb bytowych w trudnej sytuacji życiowej ?
10. W jaki sposób Białostoczanie (rodzice z dziećmi) oceniają lokalne możliwości wsparcia materialnego?
11. W jaki sposób Białostoczanie oceniają lokalne możliwości wsparcia ukierunkowanego na poprawę funkcjonowania w środowisku rodzinnym i społecznym osób potrzebujących?
12. W jaki sposób Białostoczanie oceniają lokalne instrumenty ukierunkowanie na zwiększenie jakości życia niepełnosprawnych poprzez wyrównywanie szans?
13. W jaki sposób Białostoczanie oceniają lokalny system wsparcia i aktywizacji seniorów?

Próba badana:
mieszkańcy Białegostoku

Cel MSRPS	Źródło danych	Aktualizacja wskaźnika	Wartość bazowa 2025	Tendencja do wskaźnika 2030	Definicja wskaźnika
G.1 G.2 G.3 G.4	Badanie opinii Białostoczan na temat jakości lokalnego systemu wsparcia społecznego	co 3 lata (2025, 2027/28, 2030)	do rozpoznania w ramach badań przeprowadzonych w 2025 r.	wzrost o co najmniej 10 punktów procentowych	Wskaźnik określa udział osób, które poszczególne formy lokalnego systemu wsparcia społecznego oceniają wysoko i bardzo wysoko. Będziemy monitorować odpowiedzi na pytania w zakresie wymienionych problemów badawczych, np. jak ocenia Pan/i lokalne możliwości wsparcia materialnego rodziców z dziećmi?